

AS TALLINNA SADAM

Konsolideeritud majandusaasta aruanne
31. detsembril 2011 lõppenud majandusaasta kohta

AS TALLINNA SADAM**KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2011**

Äriregistri kood	10137319
Käibemaksukohuslase registreerimisnumber	EE100068489
Postiaadress	Sadama 25 15051 Tallinn
Asukohamaa	Eesti Vabariik
Telefon	+372 631 8555
Faks	+372 631 8166
E-post	<u>portoftallinn@portoftallinn.com</u>
Internetilehekülg	<u>www.portoftallinn.com</u>
Majandusaasta algus	01.jaanuar
Majandusaasta lõpp	31.detsember
Juriidiline vorm	aktsiaselts
Audiitor	Ernst & Young Baltic AS

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE.....	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	19
JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	19
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	20
KONSOLIDEERITUD KASUMI- JA KOONDKASUMIARUANNE	21
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	22
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	23
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	24
1. ÜLDINE INFORMATSIOON	24
2. ARVESTUSPÕHIMÕTTED.....	24
3. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	33
4. OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA OTSUSED	36
5. FINANTSINSTRUMENDID	38
6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID NING DEPOSIIDID	39
7. MÜÜGIOOTEL FINANTSVARA	40
8. TULETISINSTRUMENDID	40
9. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED	41
10. INVESTEERINGUD ÜHISETTEVÕTJASSE	42
11. MATERIAALNE PÕHIVARA	43
12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	44
13. KASUTUSRENDI TINGIMUSTEL RENDILE ANTUD VARAD	45
14. LÜHIAJALISED ERALDISED	46
15. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD	46
16. MAKSUVÕLAD	47
17. LAENUD JA VÕLAKIRJAD	47
18. SIHTFINANTSEERIMINE.....	49
19. OMAKAPITAL	50
20. MÜÜGITULU	52
21. TEGEVUSKULUD.....	52
22. MUUD TULUD JA –KULUD	53
23. FINANTSTULUD JA -KULUD	53
24. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	54
25. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED	54
26. SELGITUSED RAHAVOOGUDE ARUANDE JUURDE	55
27. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED	55
28. LISAINFORMATSIOON EMAETTEVÕTJA KOHTA.....	57
SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	61
NÕUKOGU KINNITUS	63
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	64

TEGEVUSARUANNE

ASi Tallinna Sadam tegevusaruanne on koostatud konsolideeritud näitajate põhjal.

1. ETTEVÕTJA ÜLDTUTVUSTUS

Eesti on läbi aegade olnud tihedalt seotud meresõidu ja –kaubandusega, ka Tallinna linna areng on otseselt sõltunud sadamate arengust ja vastupidi. Vaatamata sellele, et Tallinna linna sadamate ajalugu ulatub aastatuhandete taha on AS Tallinna Sadam äriühinguna noor ettevõtte. Riigiettevõtte Tallinna Sadam moodustati 1992. aasta aprillis, 1996. aastal muudeti riigiettevõtte aktsiaseltsiks.

AS Tallinna Sadam kujutab endast Eesti suurimat kauba- ja reisisadamate kompleksi. Tegu on aastaringselt laevatatavate, kergesti ligipääsetavate ning piisavalt sügavate sadamatega, kus võetakse vastu kõiki Taani väinasid läbivaid laevu. Tänu Eesti geograafilisele asukohale, mis loob head eeldused Ida ja Lääne vaheliste kaubavoogude teenindamiseks, moodustab suure osa ASi Tallinna Sadam läbivatest kaupadest Eestit läbiv Venemaa ning teiste SRÜ riikide ja Lääne-Euroopa vahel kulgev transiitkaupade voog. AS Tallinna Sadam konkureerib seetõttu eelkõige teiste Ida-Lääne suunalist transiitkaupade voogu teenindavate Läänemere maade sadamatega. Lisaks konkurentsile sadamate vahel, konkureerivad omavahel ka erinevad transiidikoridorid (nt Läänemere värv konkureerib Kaspia-Musta mere värvaga jne). Edukam on see koridor, kus kogu logistikaahel toimib kiiremini, efektiivsemalt ja kliendisõbralikumalt. Eesti oma impordi ja ekspordi teenindamisel jääb AS Tallinna Sadam aga nii mõneski kaubagrupis teistele Eesti sadamatele alla.

Tallinn-Helsingi laevaliin on üks tihedaima liiklusega reisilaevaliine maailmas. Lisaks Soome suunalisele reisilaevaliiklusele teenindab AS Tallinna Sadam regulaarset reisilaevaliiklust ka Rootsi suunal. Aasta-aastalt kasvab ASi Tallinna Sadam külastavate kruisilaevade arv. Enam kui 300 külastust hooaja jooksul on märkimisväärne saavutus kogu Euroopa kruisisadamate arvestuses.

ASi Tallinna Sadam, kui kontserni emaettevõtja, põhitegevusalaks on sadamateenuse pakkumine *landlord*-tüüpi sadamana, kelle ülesandeks on infrastruktuuri haldamine ja arendamine ning laevaliikluse korraldamine sadamaalal. Emaettevõtjale kuulub viis sadamat: Tallinna kesklinnas asuv reisisadamana tuntud Vanasadam koos 2010. aastal avatud väikelaevadele mõeldud jahisadamaga, kaubasadam Paljassaares, Eesti suurim kaubasadam Muugal, kauba- ja reisisadam Paldiskis (Paldiski lõunasadam) ja kruisilaevade vastuvõtmiseks mõeldud sadam Saaremaal. Kauba käitlemisega tegelevad sadamates kaubaoperaatorid, kellele üldjuhul kuuluvad ka kaupade käitlemiseks vajalikud ehitised, rajatised ja seadmed. Reisijate teenindamiseks vajalikud ehitised ja rajatised kuuluvad aga ASile Tallinna Sadam.

ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik. AS Tallinna Sadam tegutseb nagu iga teinegi aktsiaselts oma põhikirja, äriseadustiku ja teiste Eesti õigusaktide alusel. Ettevõttel on oma tegevusest laekuvate vahenditega kaetav eelarve, vajadusel võetakse investeeringute tegemiseks laenu või emiteeritakse võlakirju. Riigieelarvesse annab AS Tallinna Sadam oma panuse makstavate riiklike maksude ja dividendide kaudu.

2011. majandusaasta lõpu seisuga kuulusid ASi Tallinna Sadam konsolideerimisgruppi lisaks emaettevõtjale:

Ettevõtte nimetus	Osalus	Põhitegevus
OÜ TS Energia	100%	Elektrienergia, vee ja soojusenergia võrgu- ja jaotusteenuse pakkumine sadamates
OÜ Tallinna Sadama Veevõrk	100%	Ettevõtja ei olnud 2011. aasta lõpu seisuga aktiivset äritegevust alustanud

AS Tallinna Sadam on jõudsasti arenenud ning hõlmab oma tegevusega tänaseks palju enamaid äri- ja eluvaldkondi kui vaid laevade vastuvõtmine ja teenindamine. Sadama senine visuaalne identiteet (logo, *slogan*, korporatiivvärvid jne) loodi nüüd juba üle kümne aasta tagasi. See aga tingis vajaduse kaasajastada kogu sadama *brand*'i ja visuaalset identiteeti, et kajastada täpsemalt ja paremini meie tänaseid tegemisi ja tulevikustrateegiaid.

2011. aastal loodi uus brändikontseptsioon, millega värskendati logo ja visuaalset identiteeti ning võeti kasutusele uus hüüdlause „Heade sõnumite sadam“.

Vana logo ja hüüdlause

Uus logo ja hüüdlause

2. MAJANDUSKESKKOND

2011. aasta maailma majanduskasvuks prognoositakse 3,8%, mis jääb alla aasta varasemale ootusele (4,4%) ning tähendab ühtlasi märkimisväärset aeglustumist aasta varasemalt kasvult 5,2%. Positiivsem kasvuprognoos rajanes 2010. aastal alanud kriisist taastumise jätkumisel, mis eeldas siseriiklike ja rahvusvaheliste regulatsioonide ning meetmete karmistamist ja edukaks osutumist. Ilmnes aga üheks peamiseks riskiks peetud mitme euroala riigi võlakriisi kasv, eriti aasta lõpupoole, mistõttu on tegemist pessimistlikuma prognoosi realiseerumisega. See tõi kaasa usaldamatuse kasvu kapitaliturgudel, riiklike võlainstrumentide intressimäärade tõusu rekordtasemeteni ning omakorda vähendas investeringuid arenevatele turgudele. Euroala kriisist tulenev risk edasiseks on pankade laenuvõime vähenemine, mis omakorda aeglustaks reaalmajandust, mille mõju võimendab ka tõenäoline riiklike eelarvete eesootav vähendamine. Kui maailma majanduskasvuks 2012. aastal prognoositakse 3,3%, siis ainsa piirkonnana ootab euroala ees kahanemine -0,5% võrra, asendades neli kuud varasema kasvuootuse (1,1%). Kuigi ka kõigi teiste maailma piirkondade kasvuprognoosid on vähenenud, on need siiski positiivsed. Peamiseks lootuseks USA puhul on sisetarbimise potentsiaal, mis loodetavasti ületab negatiivse väliskeskkonna mõju. Peamistel arenevatel turgudel on aga tõenäoline ka sisetarbimise langus, kuid tulenevalt nende kõrgemast kasvumääraast jäädakse endiselt suhteliselt kiire kasvu juurde. Suurimad euroala kriisi mõjud aga levivad Kesk- ja Ida-Euroopa riikidesse, kes on euroalaga kõige tihedamini seotud. Peamisteks riskideks peetakse euroalal riiklike rahastamisprobleemide ülekandumise võimalust pangandussektorile, mis viiks rahapakkumise vähenemise ja reaalmajanduse kokkutõmbumiseni. Natuke pikema perspektiivi riskiks on USA ja Jaapani suutmatus tõhusat rahandusstrateegiat leidmata vähendada üha kasvavaid eelarveid ja võlgu, mis võib välja viia globaalse raha- ja valuutaturu katastroofini. Ühtlasi on aga riskiks ka ülemäärase kärpimise oht lühiajalises plaanis. Arenevate riikidega seondub ebakindla nõudluse tõttu tootmismahdade vähenemise oht. Positiivseteks arenguteks arenenud riikides on vajalik järjepidev ning järk-järguline kohandamine, küllaldase likviidsuse tagamine ja leebe rahanduspoliitika, ning usu taastamine poliitikute tegutsemisvõimesse. Euroalal on vajalik lisaks ühtsemale ja tsentraalsemale finantspoliitikale ja rahastamisele läbi viia tööjõu- ja tootmise reformid, mis vähendaks liidu sisemist ebaühtlust.¹

Maailma majanduse keeruliste olude mõju võib näha ka maailma naftanõudluse prognooside ja tegelike andmete erinevusest. Kui aasta varem oodati 2011. aasta maailma naftanõudluse kasvu 3,1% võrra, siis tegelikult kasvuks kujunes vaid 0,8%. Oluline aeglustumine leidis aset viimases kvartalis tulenevalt sooja talve, Euroopa probleemide ning tõusnud nafta hindade koosmõjust. Pakkumine aga kasvas 1,0% võrra.²

Eesti majanduskasv oli 2011. aastal esialgsel andmetel 7,5%, mis ületas oluliselt aasta varasemaid prognoose 3-4% vahemikus. Majanduskasvu üheks peamiseks allikaks oli töötleva tööstuse ekspordi kasv, mis aga viimases kvartalis aeglustus oluliselt. See oli küllaltki ootuspärane areng seoses eksporditurgude jahtumisega. Senisest suurema panuse majanduskasvu andis aga sisenõudluse poolelt investeerimistegevus nii ettevõtete masinatesse ja seadmetesse kui avaliku sektori hoonetesse ja rajatistesse. Tarbijahinnad kasvasid 2011. aastal hinnanguliselt 5%, eelkõige maailmamajanduse hoogsat kasvu mõjul aasta esimesel poolel. 2012. aastaks oodatakse valdavalt inflatsiooni aeglustumist 3-3,2%ni, mõningat tööpuuduse vähenemist ning reaalpalga kasvu. 2012. aasta majanduskasvu prognoose on aga viimaste kuude jooksul vähendatud ning need jäävad 2,7%-3% juurde. Vähendamine on toimunud nii 2011. aastal oodatust kiirema majanduskasvuga tõusnud baasnäitajate tõttu kui aasta lõpus halvenenud ülemaailmse majanduskeskkonna mõjul.³

2011. aasta majanduskeskkond võimaldas ASil Tallinna Sadam hoida kulud kontrolli all nii sisseostetavate teenuste kui tööjõukulude osas ning realiseerida vastavalt planeeritule investeringuid ja remonttöid.

¹ IMF "World Economic Outlook Update", jaanuar 2012

² IEA "Oil Market Report", 18 jaanuar 2012

³ Statistikaamet, Rahandusministeerium, Swedbank

2.1. Venemaa arengud

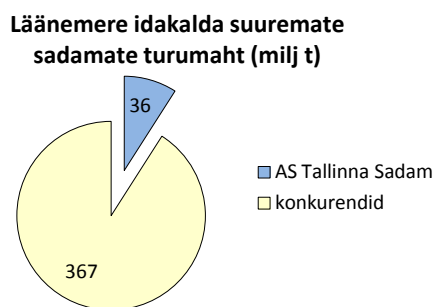
Venemaa majanduskasv aastal 2011 mõnevõrra kiirenes ning tõusis 4,3%ni. Majanduskasvu vedasid nii ekspordi kui siseturu nõudluse kasv. Eksporditulu kasvu soosis kõrge nafta hind. Siseturu nõudluse kasv tuli paljuski tarbijate säästude vähenemise arvelt. Tarbijate ostujõud langes ning vähenes ka inflatsioon viimase paarikümne aasta madalaimale tasemele 6,2%.

Vähenes nafta- ja naftatoodete eksport, kuid kasvas kivisöe ja väetiste eksport. Sarnased muutused avaldusid ka Venemaa sadamate kaubamahu arengus ning kaubamahu kasvuks kujunes 1,8%. Suhteliselt kiireimat kasvu näitas aga importkaupade mahu kasv, peamiselt konteinerkaupadena. Uute sõiduautode tootmine ja müük kasvasid ligikaudu 40% võrra. Lähiajal eesootavatest sündmustest on kaubavahetuse arengu seisukohalt arvatavalt olulisim Venemaa ühinemine WTOga 2012. aastal, mis peaks kaasa tooma kaubanduspoliitika teatavat liberaliseerumist.

AS Tallinna Sadam konkureerib Läänemere piirkonnas Venemaa sadamatest eelkõige Peterburi, Ust-Luga, Võssotski ja Primorski sadamatega. 2011. aastal hakkas tööle Ust-Luga sadama masuuditerminal ning aasta lõpus avati konteinerterminal. Masuuditerminali avamise mõju jäi ASi Tallinna Sadam kaubamahule 2011. aastal esialgselt prognoositust väiksemaks.

2.2. Konkurentsiasend

Konkurentsiasendi hindamisel liigitame konkurentsadamateks Läänemere idakaldal asuvad suuremad sadamad ning Soome sadamad, kellest valdav enamus konkureerivad otseselt ASiga Tallinna Sadam peamiselt Venemaalt pärineva või sinna suunduva transiitkauba käitlemisel. 2011. aastal moodustas Läänemere idakalda suuremate sadamate summaarne kaubakäive rekordilised 403 milj tonni, mis tähendas kasvu 5,4% võrra (2010. aasta turumaht oli 382 milj tonni ja kasv 8,5%).

Lisades teiste Eesti sadamate kaubakäibe (12,4 milj tonni) oli ASi Tallinna Sadam ja tema konkurentide kaubaveo turumaht 2011. aastal 415 milj tonni, kasvades 2010. aastaga võrreldes 24 milj tonni ehk 6% võrra.

Turumahu muutusi ja sadamate konkurentsipositsiooni kujundas 2011. aastal enim turumahu kasv taas segalasti (peamiselt konteinerkaubad) ja puistlasti (peamiselt kivisüsi ja väetised) osas.

Sadamate lõikes oli suurimaks muutuseks Ust-Luga sadama kaubamahu kasv (kokku 10,7 milj tonni ehk 91% võrra, ehk ligi pool kogu turu kasvust), peamiselt vedellasti ja puistlasti koosseisus kivisöe osas. Kasvult järgnesid Leedu ja Läti sadamad. Klaipeda sadama kaubamaht kasvas 5,3 milj tonni ehk 17% võrra peamiselt puistlasti (väetised), kuid ka segalasti (konteinerkaup ja veerem) ja vedellasti osas. Läti sadamate Riia ja Ventspils kaubamaht kasvas pea võrdselt 3,6 milj tonni võrra, mõlemal peamiselt kivisöe osas. ASi Tallinna Sadam kaubamaht veidi vähenes (0,2 milj tonni ehk 0,5% võrra) puistlasti (peamiselt kivisüsi) vähenemise tõttu, mida teiste lastiliikide kasvud ei kompenseerinud. Kaubamaht vähenes enim regiooni suurimas, naftasaadustele spetsialiseerunud Primorski sadamas, 2,4 milj tonni ehk 3% võrra. Kaubamaht vähenes enim ka Poola Gdanski sadamas (-1,9 milj tonni ehk 7%) ja Võssotski sadamas (-1,4 milj tonni ehk -10%) vedellasti mahu vähenemise tõttu. Muutuste tulemusel vähenes veidi Eesti ja Vene sadamate turuosade teiste Balti riikide sadamate suhtes. Venemaa sadamate turuosaks kujunes 53%, Läti 19,4%, Eesti 14,1% ja Leedu 13,1%.

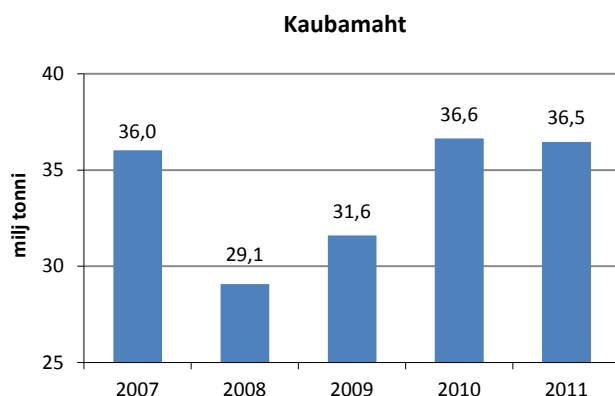
Läänemere idakalda suurima sadama tiitli säilitas Primorski sadam (turuosa 18%) St.Peterburi ees (turuosa 14%). Primorski sadamal on ligi 75 milj tonnise aastavõimsusega toruühendus Transnefti torujuhtmesüsteemiga toornafta jaoks ja 8,4 milj tonnise võimsusega naftaproduktide terminal, mistõttu on see suurima naftaeksporti mahuga sadam Venemaal, käideldes 2011. aastal kolmandiku sadamate kaudu eksporditud toornaftast. Kaubamahult suuruselt kolmandaks tõusis Klaipeda sadam, edestades napilt (0,12 milj tonniga) ASi Tallinna Sadam, kelle turuosaks jäi 8,8% (2010. aastal 9,4%).

3. TEGEVUSTULEMUSED

2011. aasta tulemused kujunesid ASile Tallinna Sadam oodatust edukamaks. Kardetud mahus kaubamahu vähenemist seoses Ust-Luga sadama vedellasti terminali avamisega aset ei leidnud ning kaubamaht kokku jäi 2010. aasta tasemele. Kõigi lastiliikide mahud peale puistlasti kasvasid ning uue rekordtaseme saavutas nii liini- kui kruisireisijate arv, mis kokku ületas esmakordselt 8 miljoni piiri. Heade põhinäitajate toel suurenesid tulud ning teisalt jäi tegevuskulude kasv prognoositust väiksemaks, mis kokkuvõttes võimaldas teenida eelneva aastaga võrreldava tegevuskasumi.

Strateegiliselt olulisima sündmusena sõlmiti koostööleping operaatoriga 2010. aastal Muuga sadamas valminud konteinerterminali laienduse infrastruktuurile konteinerterminali rajamiseks. 2012. aastal paigaldab operaator terminali teenindusseadmed ning terminal hakkab konteinerkaupu käitlema prognoositavalt 2013. aastal.

3.1. Kaubamaht

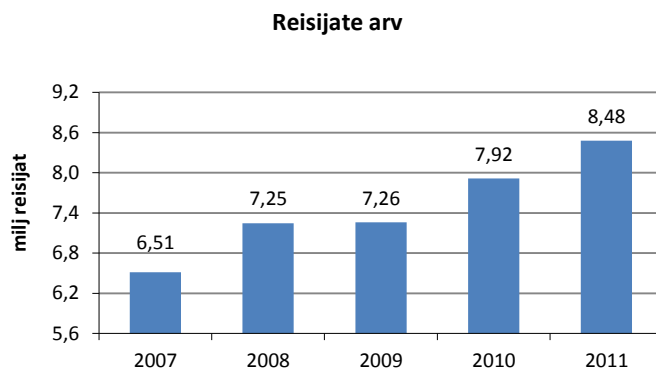
2011. aastal vähenes ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid läbinud kaubamaht 0,2 milj tonni (ehk 0,5%) võrra 36,5 milj tonnini. Vähenemise põhjustas puistlasti mahu vähenemine 1,4 milj tonni ehk 26% võrra, mis ületas teiste lastiliikide kasvude mõju. Mahuliselt enim kasvas vedellast (0,6 milj tonni ehk 2%), konteinerid (0,2 milj tonni ehk 18%, TEUdes 30%) ja veeremkaup (0,2 milj tonni ehk 4%). Suhteliselt kiireim kasv toimus taas aga väikese osakaaluga segalasti puhul (0,1 milj tonni ehk 27%). Konteinerite maht TEUdes saavutas rekordilise mahu, ligi 198 tuh TEUd. Laev-terminal-laev skeemil teenindatud vedellasti maht kasvas aga rekordilise 10 milj tonnini ja moodustas 2011. aastal kogu kaubamahust ligi 27%. Sadamasse raudteed pidi jõudva vedellasti maht aga 2011. aastal vähenes, mida võib seostada Ust-Luga masuuditerminali käivitumisega. Kokkuvõttes aga kattis selle vähenemise meretranspordiga sadamasse jõudnud vedellasti mahu kasv, mis kinnitab ASi Tallinna Sadam ja siinsete operaatorite konkurentsivõimet piirkonna naftatransiidis. Puistlast vähenes peamiselt kiviõli ja kullustiku osas. 2011. aastal jätkus veerem-, konteiner- ja segalasti mahtude taastumine ja kasv. Peamiselt Läänemere idakalda ja selle taguse piirkonna tarbimisega seotud konteiner- ja veeremkauba mahu kasvu soodustab ka kaubanduse kasvav trend kauba saatmiseks konteinerites. Veosuundade lõikes oli suuremaks muutuseks transiidi koosseisuline muudatus, kus kasvas impordisuunalise transiidi maht ning mõnevõrra vähenes ekspordisuunalise transiidi maht. Nendest väiksemad muutused toimusid eksport- ja importkauba mahtudes, kus esimene kasvas ja teine vähenes.

Lastiliikide lõikes moodustasid kaubamahust põhiosa vedellast 72%, puistlast 11%, veerem 10% ja konteinerid 4% (2010. aasta vastavad näitajad olid 70%, 15%, 10% ja 4%). Lähitulevikus sõltub lastiliikide struktuuri kujunemine mahukaupade (vedellast ja puistlast) puhul Venemaa võimaliku kaubanduspoliitika muutusest seoses WTOga liitumisega ja Venemaa sadamavõimsuste edasise kasutuselevõttust; veerem- ja konteinerkaupade osas peamiselt regiooni majanduskeskkonna arengust. Muuga sadamas 2010. aasta lõpus valminud konteinerterminali infrastruktuurile teenindusvalmis terminali rajamine loob aluse edaspidiseks konteinerkaupade transiitmahu kasvatamiseks. Veosuundade lõikes moodustas kaubamahust 80% transiit, 10% import ja 10% eksport (2010. aasta vastavad näitajad olid 81%, 10% ja 9%).

ASi Tallinna Sadam läbiva kauba vedu ei ole olemuselt hooajaline. Sadamat läbiva kauba mahtu võib mõjutada talvisel perioodil külma ilma pikema püsimise tagajärjel jäätuv laevatee Soome lahel, millel jäälohkumise läbiviimine võib aeglustada laevade ja kauba liikumist. Viimati esinesid erakordselt rasked jääolud 2003. aasta alguses. 2010/2011. aasta külm talv ASi Tallinna Sadam teeninduse võimet ja kaubamahte märkimisväärselt ei mõjutanud. Raskete jääolude esinemine Soome lahel võib aga luua ASi Tallinna Sadam jaoks konkurentsiseelse võrreldes siit põhja- ja idapoole jäävate sadamatega, kus veelgi raskemad jääolud

põhjustavad transpordi- ja ajakulu suuremat kasvu kauba transpordil. Tavapäraselt on kaubamahu kõikumised seotud turutingimuste muutustega (sh muutustega veetava kauba maailmaturu hindades, Venemaa sisetarbimisega ja ekspordi mõjuritega nagu ekspordi suunalised tollid ja tariifid ning ekspordivõimsused).

3.2. Reisijate arv

2011. aastal kasvas ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid läbinud reisijate arv 564 tuh reisija ehk 7,1% võrra ning jõudis rekordilise 8,48 milj reisijani (2010. aasta vastavad näitajad olid 7,9 milj reisijat ja kasv 9,1%). Taaskord ületas sedavõrd suur reisijate arv ootused, isegi arvestades Eesti majanduskasvu kiirenemist 2011. aastal, mis regiooni (Euroopa) majanduse madalseisu kontekstis on prognoositavalt pigem lühiajaline ilming.

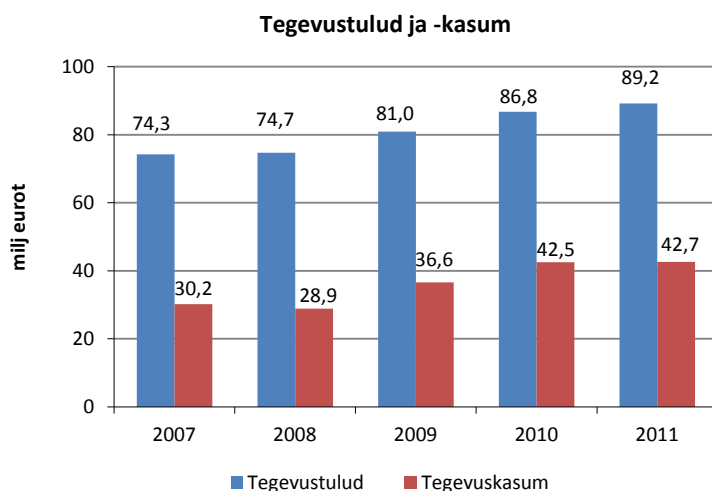
Reisijate arvu kasv tulenes nii liini- kui kruisireisijate arvu kasvust. Liinireisijate arvu kasvust enamus jäi suurima osatähtsusega Tallinn-Helsingi liini arvele (kasv 355 tuh reisija ehk 5% võrra). Teiseks suurima panuse andis aga aasta keskel avatud liin Stockholm-Tallinn-Peterburg, kus reisinute arv ulatus 114 tuh reisijani. Jõudsalt kasvas reisijate arv ka suuruselt teisel liinil Tallinn-Stockholm (57 tuh reisija ehk 7% võrra). Suhteliselt kiireima kasvu tegi kruisireisijate arv (52 tuh reisija ehk 13% võrra) ja jõudis rekordilise 443 tuh reisijani. Kruisilaevade teenindamisel osutas AS Tallinna Sadam enda jaoks esmakordselt kodusadama teenust, mis on kruisireisi alg- ja lõppsadamaks. Pööringu nime saanud teenus valiti Eesti 2011. aasta logistika auhinna vääriliseks. Teenuse osutamine nõuab kruisifirmade jaoks sobilikke lennu- ja maismaatranspordi ühendusi sadamaga ning seonduvate tugiteenuste ladusat korraldust. Pööringu teenuse osutamine tõi kaasa teenuste mahu kasvu eelkõige sadamaväliste kohalikele partneritele. Läänemere piirkonnal on endiselt kiiresti areneva ja maailma kruisiturismi kõige kiiremini kasvava piirkonna renomee.

2011. aastal, sarnaselt ka mitmele eelnevale aastale, liinidel sõitnud reisilaevaoperaatorite tegevuses olulisi muutusi ei toimunud. Mitme kiirilaevaoperaatori poolt 2008. aastal Tallinn-Helsingi liinil tegevuse lõpetamise järgselt on reisijate teenindamise turuosa sellel liinil jagunenud oluliste muutusteta kolme tegutseva operaatori vahel (Tallink, Viking Line ja Eckerö Line). Tallinn-Stockholm liinil opereerib ainult Tallink. 2011. aastal teenindati aastaringselt kasutatavate suurte kiirilaevadega 85% Tallinn-Helsingi liini reisijate arvust ning ülejäänud osa aeglasema käiguga aastaringselt kasutatavate reisilaevadega. Võrdluseks, 2004. aastal teenindati vaid soojemal hooajal kasutatavate kiirilaevadega 40% liini aastast mahust. Viimastel aastatel on aga hooajalised kiirilaevad asendunud aastaringselt kasutatavate suurte kiirilaevadega.

Kruisilaevade külastuste hooaeg jääb põhiosas ajavahemikku mai kuni september.

Nimetatud hooajalisus reisijate veos esineb regulaarselt ega oma seetõttu erakorralist mõju ASi Tallinna Sadam majandustulemustele.

3.3. Tulud ja kulud

ASi Tallinna Sadam 2011. aasta konsolideeritud müügitulu moodustas rekordilised 89,2 milj eurot, kasvades 2,4 milj euro ehk 2,8% võrra (2010. aasta vastavad näitajad olid 86,8 milj eurot ja kasv 7,2%). AS Tallinna Sadam, kui konsolideerimisgrupi emaettevõtja, teenis 93% grupi tuludest ja TS Energia OÜ ülejäänud 7% tuludest.

Müügitulu kasv põhines peamiselt sadamatasude tulu kasvul. Sadamatasude tulu suurenes 2,7 milj euro ehk 5% võrra. Sadamatasude tulu kasvas seoses uue reisilaevaliini lisandumisega, vedellasti mahu kasvuga kaasnenud laevaküllastuste arvu ja kogumahutavuse kasvuga ning ka sadamatasude tariifide indekseerimise ja jätkuva ühtlustamise mõjul. Kaubatasu tulu vähenes 0,5 milj euro ehk 4,9% võrra seoses puistlasti mahu vähenemise ja laev-terminal-laev skeemil teenindatud kauba osakaalu suurenemisega, millelt saadav kaubatasu tulu on väiksem. Reisijatasu tulu kasvas 0,3 milj euro ehk 3,6% võrra. Teiste teenuste tulude muutused jäid väiksemateks.

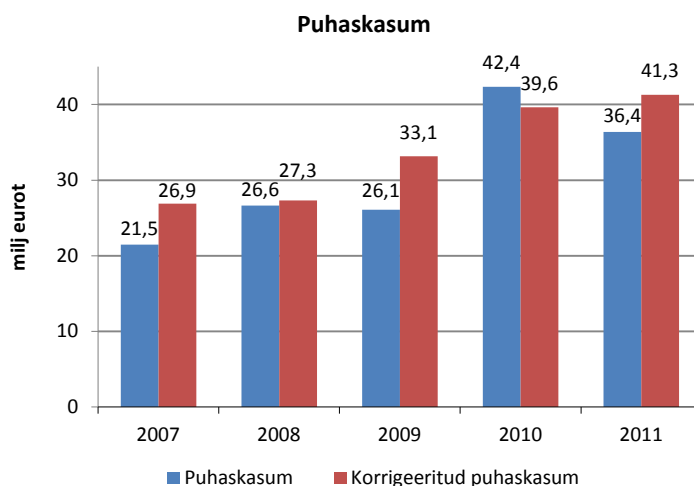
Põhitegevusega seotud kulud (tegevuskulud, tööjõukulud ning põhivara kulum ja väärtuse langus) olid kokku 46,6 milj eurot, kasvades aastaga 2,3 milj euro ehk 5,1% võrra. Kululiikidest kasvasid enim tegevuskulud (kasv 1,5 milj euro ehk 7,1% võrra), peamiselt põhivarade remondikulu ja ebatõenäoliste nõuete kulude osas. Muud suurema osakaaluga tegevuskulud oluliselt ei muutunud. Põhivarade kulum ja väärtuse languse kulu (kasv 0,6 milj euro ehk 4,2% võrra) kasvas nii põhivarade mahu kasvuga seoses kui ka mahakantud põhivara jääkväärtuse kuluks kandmisest. Tööjõukulu kasvas 0,2 milj euro ehk 2% võrra.

3.4. Tegevuskasum, -marginaal ja EBITDA

2011. aasta tegevuskasumiks (ärikasum enne muud tulu ja muud kulu) kujunes 42,7 milj eurot, mis 2010. aastaga võrreldes on pea samal tasemel (kasv 0,2 milj euro ehk 0,4% võrra), seoses tegevustulude ja põhitegevusega seotud kulude võrreldava kasvuga. ASi Tallinna Sadam tegevuse efektiivsust näitav tegevuskasumi marginaal (tegevuskasum jagatud müügituluga) nende muutuste mõjul oodatult veidi vähenes 49,0%lt 47,8%le. Efektiivsust vähendava mõjuga on hiljuti investimisjärgust opereerimisjärku jõudnud sadama laiendusprojektid, mille planeeritud tegevusmaht ja tulude tase saavutatakse aga pikema perioodi jooksul. Suuremad sellised projektid on 2005. aastal avatud sõeterminal Muugal, 2006. aastal avatud Saaremaa sadam ja 2010. aastal valminud Muuga sadama konteinerterminali laienduse infrastruktuur. Lähiaastail võib oodata tegevuskasumi marginaali mõningast vähenemist seoses nii teostatud mahukate arendusinvesteeringutega konteinerkaupade veomahtude suurendamiseks, kui riskiga olemasolevale tulubaasile tulenevalt aegamisi käivituva Ust-Luga sadama arengust.

2011. aasta EBITDA (kasum enne intressitulust ja -kulu, tulumaksu ja kulumit ning allahindlust) oli 60,4 milj eurot võrreldes 2010. aasta 64,4 milj euroga, vähenedes 3,9 milj euro ehk 6% võrra. Vähenemine oli tingitud peamiselt muude tulude koosseisus kajastuva ühekordse iseloomuga põhivarade müügist saadud kasumi vähenemisest 4,9 milj euro võrra.

3.5. Puhaskasum

Puhaskasumi kujunemist mõjutasid lisaks nii muud tulud ja kulud, finantstulud ja –kulud, kui ka dividendide tulumaks. Muud tulud olid kokku 2,6 milj eurot, vähenedes 5,1 milj euro võrra. Suurema osa (1,62 milj eurot) muudest tuludest moodustas tulu leppetrahvidest, mis saadi mitmelt kaubaoperaatorilt seoses lepinguliste kaubamahtude alatäitmisega. Kasum põhivarade müügist, mida võib pidada ühekordse iseloomuga tuluks, oli 0,4 milj eurot, vähenedes eelmise aastaga võrreldes 4,9 milj euro võrra. Tulu sihtfinantseerimisest (0,3 milj eurot) koosnes peamiselt saadud investeerimistoetuse osalisest amortiseerimisest. Muud kulud olid kokku 0,05 milj eurot, vähenedes 0,38 milj euro võrra peamiselt seoses varasemalt ebatõenäoliseks hinnatud nõuete laekumisest tekkinud tuluga. Finantstulu ja –kulu kujunemist mõjutasid 2011. aastal intressimäärade mõningane langus, võlakohustuste mahu vähenemine ning likviidsete vahendite aasta keskmise mahu kasv. Finantstulu kasvas peamiselt seoses likviidsete vahendite mahu kasvuga. Finantskulu aga vähenes seoses euro põhiste laenude intressimäärade mõningase langusega ning ka võlakohustuste mahu vähenemisega. Kokkuvõttes vähenes neto finantskulu 1,3 milj euro ehk 26% võrra. Kasum enne tulumaksustamist oli 41,7 milj eurot, vähenedes eelneva aastaga võrreldes 3,2 milj euro võrra, tulenevalt peamiselt ülaltoodud ühekordse iseloomuga põhivarade müügikasumi vähenemisest 4,9 milj euro võrra.

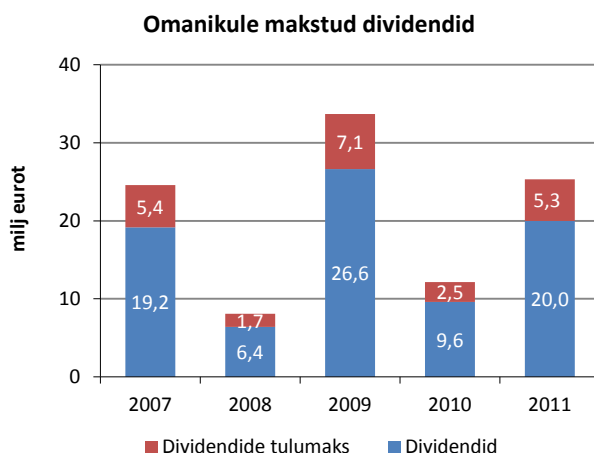
Kontserni 2011. aasta puhaskasumiks kujunes 36,4 milj eurot, mis on 2010. aasta puhaskasumist 6,0 milj euro ehk 14% võrra vähem. Kui põhitegevuse tulemus eelneva aastaga võrreldes jäi pea muutumatuks, siis puhaskasumi vähenemine tulenes nii ühekordse iseloomuga põhivarade müügikasumi vähenemisest 4,9 milj euro võrra kui dividendide tulumaksukulu kasvust ligi 2,8 milj euro võrra.

ASi Tallinna Sadam erinevate aastate puhaskasumite võrdlemiseks korrigeerime puhaskasumit olulisemate ühekordsete tulude ja kulude võrra ning makstud dividendide tulumaksukulu võrra.

Korrigeerides 2011. aasta puhaskasumit dividendide tulumaksukulu võrra summas 5,3 milj eurot ja põhivarade müügi kasumi võrra summas 0,4 milj eurot saame korrigeeritud puhaskasumiks 41,3 milj eurot. 2010. aasta puhaskasumi korrigeerimisel dividendide tulumaksukulu võrra summas 2,5 milj eurot ja põhivarade müügi kasumi võrra summas 5,3 milj eurot saame korrigeeritud puhaskasumiks 39,6 milj eurot. Korrigeeritud puhaskasumi kasv tulenes peamiselt neto finantskulu vähenemisest.

ASi Tallinna Sadam puudutavaid finantsriske ja nende maandamiseks kasutatavaid meetodeid kirjeldavad raamatupidamise aastaaruande lisad 3, 5 ja 8.

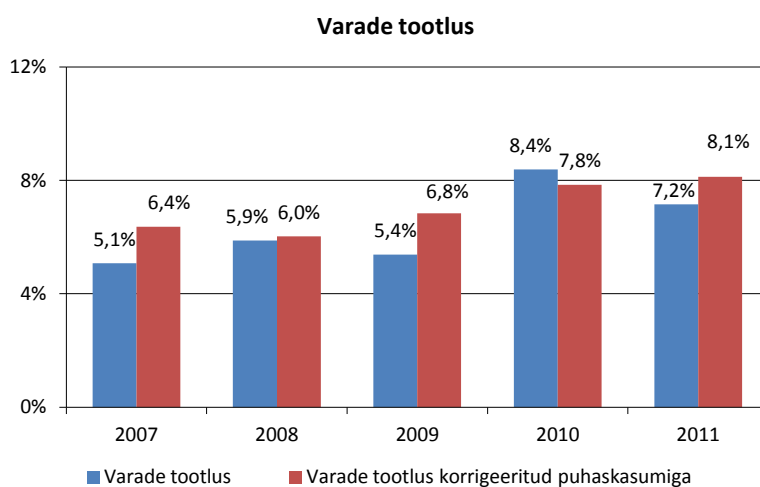
3.6. Dividendid

2011. aastal maksti omanikule dividendidena välja 20 milj. eurot, millele lisandus dividendide tulumaks summas 5,3 milj. eurot, kokku 25,3 milj. eurot, täpsemalt raamatupidamise aastaaruande lisas 19. 2010. aasta vastavad näitajad olid 9,6 milj. eurot, millele lisandus dividendide tulumaks 2,5 milj. eurot, kokku 12,1 milj. eurot.

ASi Tallinna Sadam poolt dividendide maksmine otsustatakse Vabariigi Valitsuse poolt rahandusministri ettepanekul reeglina vastavalt ettevõtte majandustulemustele ja kontserni arengukaval põhineva finantsprognnoosi võimalustest lähtuvalt. Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate poolt dividendide maksmine otsustatakse individuaalselt peale majandustulemuste kinnitamist ja nende arenguvajadust ning kapitaliseeritust silmas pidades.

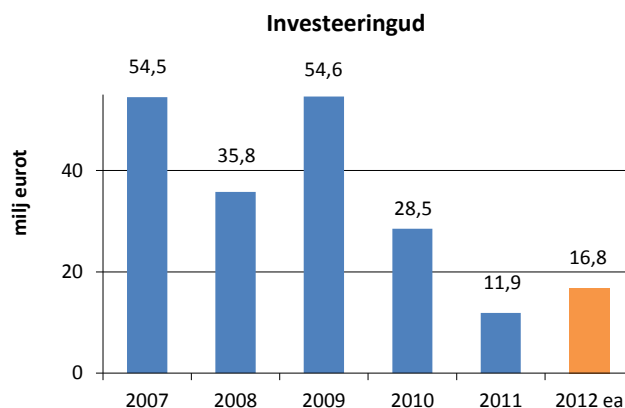
3.7. Varade tootlus

ASi Tallinna Sadam varade tootlus (puhaskasum jagatud aasta keskmise varade mahuga) oli 7,2%, mis jäi alla eelmise aasta näitajale, kuid ületas eelnevate aastate näitajat. Korrigeeritud puhaskasumi põhjal leitud varade tootlus aga kasvas ja oli 8,1%. Tegemist on viimase viie aasta kõrgeima varade korrigeeritud tootlusnäitajaga. Korrigeeritud tootluse kasvu 2011. aastal mõjutas peamiselt neto finantskulu vähenemine, mis koos põhitegevuse tulemi püsimisega omas suuremat mõju kui varade mahu kasv 0,6% võrra. Varade tootluse langus varasematel aastatel oli osaliselt ootuspärane, tulenedes varade mahu kasvust seoses pikaajaliste ja mahukate investeeringutega, millelt saadavad tulud realiseeruvad pikema aja jooksul tulevastes perioodides.

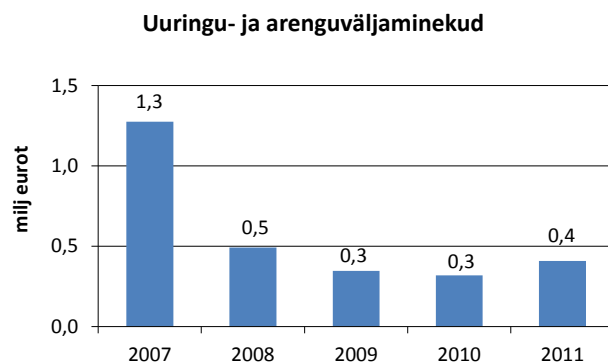
ASi Tallinna Sadam omakapitali tootluseks (korrigeeritud puhaskasum jagatuna aasta keskmise omakapitali mahuga) kujunes 2011. aastal 11,9%. Siin toimus tootluse mõningane vähenemine eelneva aasta 12,2%-lt tootluselt (mis põhineb samuti korrigeeritud puhaskasumil) seoses omakapitali veidi suurema kasvuga, kui korrigeeritud puhaskasumi kasv (vastavalt 4,7% ja 4,2%).

4. INVESTEERINGUD JA ARENGUVÄLJAVATEED

2011. aastal investeeris kontsern uutesse infrastruktuuri objektidesse ja olemasolevate infrastruktuuri objektide parendamisse kokku 11,9 milj eurot, mis oli eelneva aastaga võrreldes ligi poole võrra vähem ning ühtlasi viimase viie aasta perioodi madalaimal tasemel.

Suurem osa investeeringutest, kokku 3,3 milj eurot ehk 28% investeeringute mahust oli seotud Muuga sadama idaosa arenduse raames tööstusparki ja sadamat ühendava viadukti rajamisega. Vanasadamas alustati ajaloolise Admiraliteedi basseini äärsete kaide mahuka rekonstrueerimisega, milleks kulus 1,5 milj eurot, ning tööd viiakse lõpule 2012. aastal. Tulenevalt nende kaide suurest vanusest ja vastavast tehnilisest seisundist ning teisalt ka sadama arendusplaanidega siduda nimetatud ala edaspidi suuremal määral linnakeskkonnaga, on kaide rekonstrueerimine selliste arengute jaoks vajalik eeltöö. Ühtlasi laiendati aasta varem Admiraliteedi basseini rajatud ning populaarsust kogunud väikelaevade sadamat koos jahisadama kompleksiga. Investeeringud arvutustehnikasse ja tarkvarasse ulatusid 0,6 milj euron. Muud investeeringud olid seotud põhiliselt maa soetamisega ja kommunaalteenuste osutamiseks vajalike võrkude rajamise ning nende teenuste varustuskindluse tõstmisega. 2012. aasta suurimaks planeeritud investeeringuks on uue kruisikaj rajamine Vanasadamasse, mis eeldatavalt hakkab laevu teenindama 2013. aastal. Jätkatakse ka Muuga sadama idaosas infrastruktuuri rajamist sadama tagala-alale. Vanasadamas lõpetatakse Admiraliteedi basseini äärsete kaide rekonstrueerimine.

Lisaks investeeringutele teeb AS Tallinna Sadam igal aastal olulisi uuringu- ja arenguväljaminekuid, mis 2011. aastal olid summas 0,4 milj eurot. Viimaste aastate jooksul on uuringu- ja arengukulud vähenenud seoses arendusprojektide realiseerimisega. Jätakuvalt aga on uuringu- ja arenguväljaminekud suunatud perspektiivsete kaubavoogude otsimisele ja võimalike arendusprojektide läbitöötamisele nii keskkonna, ehituslike, kui majandusliku tasuvuse aspektidest. Suurem osa uuringutest on suunatud sadamate uute ja veel kasutusse võtmata alade planeerimiseks, vajalike eskiiside ja detailplaneeringute koostamiseks, kuid ka keskkonnauuringute ja seirete teostamiseks seoses maavarade kasutusega ja sadamategevusega seotud muude mõjudega.

Vanasadamasse kavandatakse seni väheses kasutuses olevate alade kasutusse andmist eelkõige tihedat reisisjaliiklust täiendaval moel ning sadama-ala linnaruumiga tihedamalt sidumist. Regulaarselt viiakse läbi kaide seisukorra uuringuid.

5. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE

AS Tallinna Sadam omab alates 2003. aastast rahvusvaheliste ISO 9001 ja ISO 14001 nõuetele vastavat integreeritud kvaliteedi- ja keskkonnujuhtimissüsteemi. 2011. aastal toimus kontrollaudit vastavalt ISO 9001:2008 ja ISO 14001:2004 nõuetele sertifitseerimisfirma *Bureau Veritas Eesti OÜ* poolt ning 2012. aasta märtsis toimub sertifikaadi uuendamise audit. Perioodil 2003 - 2009 teostas ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteemi sertifitseerimist ja auditeerimist samuti rahvusvaheline sertifitseerimisfirma *Lloyd's Register Quality Assurance*.

Olulisemad ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteemi arendamise eesmärgid 2011. aastaks olid seotud erinevate infosüsteemide arendamisega, et tõsta põhitegevuse efektiivsust. Jätkati 2010. aastal juurutatud dokumendihaldustarkvara parendamist ja täiustamist. Dokumendihaldustarkvara *Oracle Universal Content Management* kasutusele võtmine on muutnud infohaldamise lihtsamaks ja kasutajasõbralikumaks. Kasutusele võetud protsessikesksed elektroonilised töövood on kiirendanud dokumentide menetlemist ja märkimisväärselt vähendanud paberikasutust ettevõttes. 2011. aastal jätkus sadamatesse sissepääsulubade menetlemise IT rakenduse täiustamine ning täideti oluline eesmärk – võeti aasta algusest kasutusele uus raamatupidamistarkvara Microsoft Dynamics AX 2009 ja selle sadamaspetsiifiline lisamoodul FlexPort.

ISO 14001:2004 standardile vastava keskkonnujuhtimissüsteemi aluseks on oluliste keskkonnuaspektide väljaselgitamine, millest lähtudes on määratud ettevõtte keskkonnuaspektid ja –ülesanded. Olulisteks sadama (sh operaatorfirmade) keskkonnuaspektideks, mis võivad põhjustada negatiivseid tagajärgi looduskonnuale ja elanike elukvaliteedile, olid 2011. aastal naftaoperaatorite laadimisest tingitud õhusaaste Muuga sadamas ning õhusaaste seoses kivisöe laadimisega Muuga sadamas. AS Tallinna Sadam koostöös naftaoperaatorfirmadega jätkas keskkonnujuhtimissüsteemi arendamist Muuga sadama õhukvaliteedi tagamiseks vastavalt Muuga sadama lääneosa keskkonnamõju hindamise soovitudele, mille tulemusel valiti välja 3. välisõhu seirejaama asukoht ja korraldati hange selle soetamiseks. Sadamateenuse osutamisega seonduvad võimalikud keskkonnamõjud on seotud maakasutusega, liiva kaevandamisega, laevaheitmete jm jäätmete tekkega, õhu- ja merereostusega.

Võimaldamaks kontserni tulemuste tasakaalustatud analüüsi ja perioodilist jälgimist, on AS Tallinna Sadam töötanud välja finants-, kliendi-, protsessi-, personali- ja arenguaspekti mõõdikud. Jälgitavate mõõdikute põhjal võib 2011. aasta kohta välja tuua järgmised olulisemad tähelepanekud ja trendid:

- finantsnäitajad (EVA⁴, kasum, rahavoog jms) valdavalt veidi nõrgenesid efektiivsusnäitajate osas, kuid mõni mahuline näitaja ka paranes või jäi muutumatuks;
- protsessiaspekti näitajad kasvasid, nii tegevusmahu kui teenindusprotsessi efektiivsuse näitajate osas. Mittevastavuste arv vähenes võrreldes 2010. aastaga ca poole võrra;
- personali- ja arenguaspekti mõõdikute vähenes taas omal soovil töölt lahkujate osakaal, vähenes veidi töötajate koolitusele kulunud aja osakaal ning tõusis uurimis- ja arenduskulude tase;
- klientide küsitlusi traditsioonilisel küsimustikule vastamise meetodil 2011. aastal plaanide kohaselt ei korraldatud. Klientidelt saadud tagasisidet jälgiti pidevalt ärisuunajuhtide vahendusel. 2012. aastal on planeeritud korraldada küsitlus klientidele, kelle tegevust mõjutavad enim viimased ASi Tallinna Sadam struktuuri muudatused.

2011. aastal moodustasid ASi Tallinna Sadam keskkonnakaitsealased kulud 1,3 milj eurot, millest 0,81 milj eurot oli sadamate reostustõrjelaevade eksploatatsioonikulu. Keskkonnuaspektideks uuringu- ja konsultatsioonitegevusteks kulus kokku 0,06 milj eurot, heitvee puhastamise eest tasuti kokku 0,07 milj eurot, reostustõrjevahenditesse investeeriti 0,27 milj eurot.

Sadama arendustegevusega seonduvad olulisemad keskkonnuaspektide projektid 2011. aastal olid:

- Muuga sadama merekeskkonna seire;
- Muuga sadama õhuseire (naftaterminalide mõju atmosfääriõhu saastatusele);

⁴ EVA (ingl. keeles *Economic Value Added*) majanduslik lisandväärtus

- Saaremaa sadama strateegiline keskkonnamõju hindamine;
- Naissaare liivamaardla kaevandamise järgne seire;
- Paldiski lõunasadama kai nr 6a ehitusega kaasneva keskkonnamõju hindamine (heakskiidetud).

Keskkonnaseireid ja keskkonnamõjude hindamist teostati seoses ehitus- ja arendustegevusega Muuga sadamas ja Saaremaa sadamas. Samuti jätkati merekeskkonnaseiret Naissaare liivamaardlas seoses liiva kaevandamisega Muuga sadama idaosa laiendamiseks. Tõid teostasid pädevad eksperdid Tallinna Tehnikaülikooli Meresüsteemi Instituudist, Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudist ja OÜst Altakon.

6. TÜTAR- JA ÜHISETTEVÕTJAD

AS Tallinna Sadam omab 2011. aasta lõpu seisuga kahte tütarettevõtjat (OÜ TS Energia (endise nimega OÜ Tallinna Sadama Elektrivõrk) ja OÜ Tallinna Sadama Veevõrk) ning ühte ühisettevõtjat (AS Green Marine). 2012. aastaks ei ole kavandatud muudatusi konsolideerimisgrupi koosseisus.

6.1. OÜ TS Energia

2004. aasta teisel poolel asutas AS Tallinna Sadam tütarettevõtja OÜ Tallinna Sadama Elektrivõrk. Asutatud osaühingu tegevusaladeks oli jaotusvõrgu kaudu võrguteenuse osutamine ja elektrienergia müük, mis eraldiseisva tegevusalana eraldati ASi Tallinna Sadam põhitegevusest 2005. aasta alguses. Tegevust laiendati 2011. aastal sadama-alal vee- ja kanalisatsioonivõrkude haldamise ning soojusvarustuse tagamise ülesannetega. Nimetatud tegevusteks vajalikud varad ja töötajad viidi emaettevõtja koosseisust üle tütarettevõtja koosseisu, kes hakkas vastutama kogu energeetilise varustuse tagamise ja arendamise eest sadama-alal. Koos struktuurimuudatusega sai tütarettevõtja ka uue nime OÜ TS Energia. Kontserni arvestuses antud muudatus tuludele ega kuludele mõju ei avaldanud.

2011. aastal jätkas ettevõtja investeerimist jaotusvõrkude uuendamisse varustuskindluse tõstmiseks. Jaotusvõrgu klientidele on tagatud varutoide, vastavalt sadamaala kõrgendatud varustuskindluse põhimõttele. 2011. aasta teenuste müügitulu jäi prognoositud tasemele.

Tütarettevõtja juhatusele maksti 2011. aasta eest tasusid kokku 42,4 tuh eurot ja nõukogu liikmetele 9,9 tuh eurot. 2010. aasta eest maksti juhatusele tasu kokku 15,3 tuh eurot, sh 7,6 tuh eurot preemia 2010. aasta majandustulemuste eest. Nõukogu liikmetele maksti 2010. aasta eest tasu kokku 9,9 tuh eurot. 2011. aasta eest juhatusele makstud tasule võib lisanduda preemia 2011. aasta majandustulemuste eest, mis otsustatakse nõukogu poolt peale majandusaasta aruande kinnitamist.

6.2. OÜ Tallinna Sadama Veevõrk

Tütarettevõtja asutati 2005. aasta teisel poolel, eesmärgiga eraldada sadamate territooriumil vee- ja kanalisatsiooni ning soojusenergia võrguteenuse pakkumine sadamateenustest ning tagada nende teenuste võimalikult efektiivne toimimine. 2011. aasta veebruarist viidi aga nimetatud teenused hoopis teise tütarettevõtja, OÜ TS Energia, alla. 2011. aastal OÜ Tallinna Sadama Veevõrk reaalset majandustegevust ei alustanud.

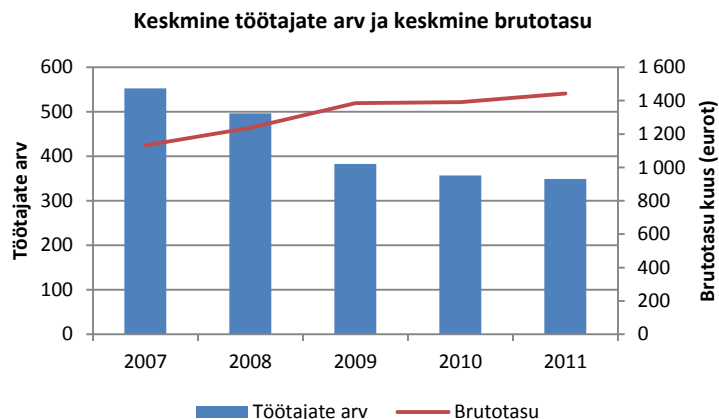
Tütarettevõtja juhatusele ja nõukogu liikmetele 2011. aasta ega võrreldava 2010. aasta eest tasu ei makstud.

6.3. AS Green Marine

AS Green Marine on ASi Tallinna Sadam ja ASi NT Marine poolt 2003. aasta lõpus asutatud ning aktsionäride ühise kontrolli all olev jäätmekäitlusega tegelev ühisettevõtja. AS Green Marine tegevusaladeks on sadamates tekkivate jäätmete käitlemine, ohtlike laevajäätmete ja reovete käitlemiskeskuste haldamine, hooldamine, opereerimine ning sadamate akvatooriumi ja territooriumi puhastamine ja korrashoid. 2011. aastal jätkati laevadelt jäätmete vastuvõtmise ja käitluse korraldamist vastavalt ASiga Tallinna Sadam sõlmitud koostöölepingule. Mobiilne vedeljäätmete käitlusterminal on käiku antud, täisvõimsuse saavutamine eeldab veel toodangu sertifitseerimise lõpetamist. 2011. aastal AS Green Marine dividende ei maksnud, võrreldaval 2010. aastal maksis AS Green Marine dividende summas 0,13 milj eurot, millest ASi Tallinna Sadam osa oli 65 tuh eurot.

7. ORGANISATSIOON JA PERSONAL

7.1. Töötajad

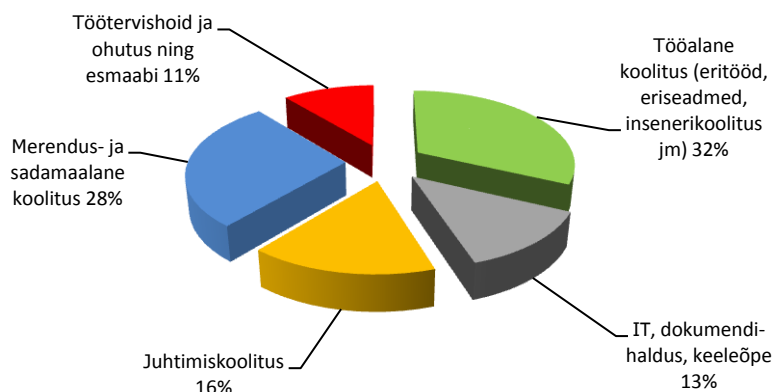
Kontserni keskmine töötajate arv oli 2011. aastal 349 (2010. aastal 357). Töötajatele maksti 2011. aastal töötasu kokku 6,05 milj eurot (2010. aastal 5,96 milj eurot). Kontserni töötajate keskmine brutotöötasu oli 2011. aastal 1 443 eurot kuus, mis oli 3,7% suurem kui 2010. aastal (1 392 eurot kuus). Peamiselt mõjutas keskmist töötasu töö ümberkorraldamine ja töötajate arvu vähendamine, millega kaasnes ümberkorralduse tulemusena lisatööd saanud töötajate töötasu tõstmine. Lisaks mõjutas keskmist töötasu töötajate arvu erinev vähendamine erinevates tasugruppides.

Tööjõu voolavus oli 2011. aastal 2,4% (2010. aastal 2,8%). Sadama töötajate keskmine vanus oli 49,7 aastat ja keskmine tööstaaž 14,1 aastat. Keskmine haiguspäevade arv töötaja kohta oli 2011. aastal 4,5 kalendripäeva, mis oli 35% vähem kui Eesti ettevõtete keskmine. ASi Tallinna Sadam hoolib töötajate töökeskkonnast ja tegeleb teadlikkuse tõstmisega töökeskkonna ja tööohutuse alal, samuti soodustab tööandja töötajate regulaarset spordiga tegelemist. Nimetatud tegevused on kindlasti mõjutanud seda, et töötajate haiguspäevade arv on alla Eesti ettevõtete keskmist taset.

Sisekommunikatsiooni arendamise ja info edastamise eesmärgil jätkati 2011. aastal kontsernisisesel infolehe väljaandmist. 2011. aasta koolitustegevuse maht (koolitustundide arv töötaja kohta) oli 2% väiksem kui 2010. aastal, keskmiselt osales iga töötaja 2011. aastal koolitusel 11 tundi. Koolitusinvesteering töötaja kohta oli 2011. aastal samal tasemel mis eelneval aastal, so 196 eurot töötaja kohta aastas.

Suurim osa ehk 32% kogu koolitusmahust oli tööalane koolitus (sh eritööde tegemine, eriseadmete kasutamine ja inseneriõpe), 28% koolitusmahust oli merendus- ja sadamaalane koolitus.

2011. aastal jätkati 2009. aastal läbi viidud töö analüüsi tulemuste rakendamist töökorralduse tõhustamisel, ametijuhendite korrastamisel ja töötajatele esitatavate nõuete täpsustamisel.

2011. aasta koolitustegevus koolitustundide arvu alusel**7.2. Juhatus**

Seoses juhatuse liikmete tähtaegsete lepingute lõppemisega, korraldati juhatuse liikmete leidmiseks konkurss, mille tulemusena otsustas nõukogu oma 4. novembri koosolekul pikendada seniste juhatuse liikmete lepinguid kolmeks aastaks. Seega juhatus jätkas kaheliikmelisena: juhatuse esimees Ain Kaljurand ja juhatuse liige Allan Kiil.

Juhatuseliikmetele maksti 2011. aasta eest tasu kokku 142 tuh eurot. 2010. aasta eest maksti juhatusele tasu 165 tuh eurot, sh preemia 2010. aasta majandustulemuste eest 24 tuh eurot. 2011. aasta eest juhatusele makstud tasule võib lisanduda preemia 2011. aasta majandustulemuste eest, mis otsustatakse nõukogu poolt peale majandusaasta aruande kinnitamist.

7.3. Nõukogu

ASi Tallinna Sadam nõukogu pidas 2011. aastal kokku 7 koosolekut. Majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjaga 21.juunist 2011 kutsuti nõukogu liikme kohalt tagasi Tõnis Palts, Indrek Raudne ja Erik-Niiles Kross ning määrati nõukogu liikmeteks Tiit Riisalo, Andres Lume ja Hillar Teder.

Nõukogu liikmetele maksti 2011. aasta eest tasusid kokku 36,1 tuh eurot, 2010. aasta eest 35,8 tuh eurot.

8. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

AS Tallinna Sadam käitub kontserni juhtimisega seotud küsimuste lahendamisel enamasti Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi: HÜT) soovituslikest juhisteid lähtuvalt. Samas lähtutakse kontserni juhtimises lisaks HÜTis toodud soovituslikele juhisteid ka riigivara seadusest (edaspidi: RVS), kuna AS Tallinna Sadam kuulub 100% Eesti Vabariigile. Seega, tulenevalt ASi Tallinna Sadam ainuomanikust ja sellest tingitud spetsiifilistest iseärasustest kontserni juhtimises üldkoosoleku ja nõukogu tasandil, ei järgi AS Tallinna Sadam mõningaid HÜTi soovituslike juhiseid. Alljärgnevalt on esitatud viited nendele HÜTi sätetele (HÜTi punkt ja selle lühikirjeldus), mida ei järgita ja lisatud põhjendused mittejärgimise kohta.

Samas on oluline märkida, et vaatamata mõningate juhiste mittejärgimisele on ASi Tallinna Sadam tegevuse korraldamisel tagatud aktsionäride ja kreditoride huvide kaitse ning nende võrdne kohtlemine. Mittejärgitavad HÜTi juhised puudutavad peamiselt üldkoosoleku läbiviimist ja nõukogu liikmete määramist, mille eesmärgiks on tagada eelkõige aktsionäride huvide kaitse. Kuna ASi Tallinna Sadam aktsiate ainuomanik on Eesti Vabariik, on aktsionäri huvid kaitstud vastavalt RVSis sätestatud põhimõtetele.

8.1. Üldkoosolek

AS Tallinna Sadam ei järgi alljärgnevat HÜTi punkte:

Punkt 1.2.1 – üldkoosoleku kokkukutsumise teade tehakse samaaegselt selle saatmisega aktsionäridele ja/või avaldamisega üleriigilise levikuga päevalehes kättesaadavaks ka emitendi veebilehel.

Punkt 1.2.3 – samaaegselt seaduses sätestatud üldkoosoleku kokkukutsumise tingimuste täitmisega avalikustab juhatus emitendi veebilehel päevakorraga seotud olulise teabe, mis on talle esitatud või muul viisil kättesaadav.

Punkt 1.2.4 - mõistliku aja jooksul enne üldkoosoleku toimumist avaldab nõukogu emitendi veebilehel enda ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta.

Punkt 1.3.1 - üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.

Punkt 1.3.2 - üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.

Punkt 1.3.3 - emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt internet).

Ülaltoodud HÜTi juhiste mittejärgimine on tingitud asjaolust, et ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik ning aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister. Aktsionäri õiguste teostamine ja esindaja volitused on sätestatud RVSis ning üldkoosolekute toimumine ja sellel osalejad määratakse vastavalt vajadusele kooskõlastatult ainuaktsionäriaga. Tulenevalt eeltoodust ei pea AS Tallinna Sadam otstarbekaks sõltumatu üldkoosoleku juhataja määramist ega üldkoosoleku jälgimise ja osavõtu võimaldamist tehniliste sidevahendite kaudu.

8.2. Juhatus

Vastavalt HÜTi punktile 2.2.7 esitatakse alljärgnevalt andmed 2011. aastal ASi Tallinna Sadam juhatuse liikmetele makstud juhatuse liikme tasude suuruse kohta ning kirjeldatakse lahkumishüvitiste ja täiendavate tasude määramise süsteemi.

ASi Tallinna Sadam juhatuse esimehele Ain Kaljurand'ile 2011. aasta eest makstud tasu oli 76 tuh eurot. Juhatus liikmele Allan Kii'ile 2011. aasta eest makstud tasu oli 66 tuh eurot. 2011. aasta eest juhatusele makstud tasule võib lisanduda preemia 2011. aasta majandustulemuste eest, mis otsustatakse nõukogu poolt peale majandusaasta aruande kinnitamist. Juhatus liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäärad on sätestatud RVS § 86 lg-tes 2 ja 3, millest tulenevalt ei või ASi Tallinna Sadam juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu.

Seisuga 31.12.2011 on ASil Tallinna Sadam kehtivate lepingute põhjal kohustus maksta juhatuse liikmetele tagasikutsumise korral hüvitist kolme kuu juhatuse liikmetasu ulatuses. Konkurentsikeelu kohustuse täitmise eest on kohustus maksta 12 kuu jooksul lepingu lõppemisest igakuiselt hüvitist 25% ulatuses juhatuse liikmetasust.

Täiendava tasu määramine peab olema põhjendatud ning arvestama ASi Tallinna Sadam puhul loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Lahkumishüvitist võib maksta üksnes juhatuse liikme tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist ning selle suurus ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

8.3. Nõukogu

AS Tallinna Sadam ei järgi HÜTi punkti 3.2.2 – vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatu liikmeid olla üks liige vähem kui sõltuvaid liikmeid.

ASi Tallinna Sadam nõukogu on kaheksaliikmeline. Vastavalt RVSis §le 81 lg 2 määrab vähemalt pooled liikmed (so vähemalt neli liiget) ainuaktsionäri otsusega majandus- ja kommunikatsiooniminister ning ülejäänud neli liiget rahandusminister oma käskkirjaga. Tulenevalt eeltoodust võib ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmeid käsitleda sõltuvatena kontrollivast aktsionärist.

Vastavalt HÜTi punktile 3.2.5 esitatakse alljärgnevalt andmed 2011. aastal makstud ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmete tasu suuruse ja tasustamise korra kohta.

Nõukogu liikme määramise ja tasustamise kord on sätestatud RVSis §s 85. Vastavalt RVSile kehtestab tasude piirmäärad ja täpsema tasustamise korra rahandusminister. Nõukogu liikmetele makstavate tasude piirmäärad on kehtestatud rahandusministri 22. veebruari 2010. aasta määrusega nr 10 „Riigi osalusega äriühingu ja sihtasutuse nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasude piirmäärad”.

Lähtuvalt sätestatud piirmääradest otsustab nõukogu liikme tasu suuruse aktsiaid valitsev minister. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjale oli ASi Tallinna Sadam nõukogu liikme tasu suuruseks 355 eurot kuus ja nõukogu esimehe

tasu suuruseks 473 eurot kuus. Tasu makstakse nõukogu liikmele üks kord kuus. Nõukogu liikmele ei maksta tasu selle koosoleku toimumise kuu eest, kui ta nõukogu otsuste vastuvõtmisel ei osalenud.

Vastavuses üldnimetatud määrusega lisandub nõukogu liikme tasule täiendav tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest. ASi Tallinna Sadam nõukogu organiks on auditi komitee, mis koosneb kolmest liikmest. Nõukogu auditi komitee tegevuses osalemise eest makstakse komitee liikmele tasu 25% nõukogu liikme tasust, komitee esimehe tasu moodustab 50% nõukogu liikme tasust.

Lahkumishüvitist ja teisi täiendavaid tasusid, peale tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest, ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmetele ei maksta.

3.3.2 - HÜT aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega.

2011. aasta majandusaasta aruande koostamiseni ei ole ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmed teavitanud kontserni ühestki huvide konfliktist.

8.4. Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Tallinna Sadam ei järgi HÜTi punkti 6.2.2 – juhatus esitab enne audiitoriga audiitorteenuse lepingu sõlmimist lepingu eelnõu nõukogule kinnitamiseks.

ASi Tallinna Sadam juhatus ei pea vajalikuks audiitoriga sõlmitava audiitorteenuse lepingu eelnõu kinnitamist nõukogu poolt, kuna lepingu olulised tingimused (sh tasu suurus, ajakava ja tööülesanded) on nõukoguga kooskõlastatud enne audiitori valiku lõplikku kinnitamist üldkoosoleku poolt.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE KINNITUS KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 19 kuni 60 toodud ASi Tallinna Sadam 31.12.2011 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

1. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
2. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. AS Tallinna Sadam ja tema tütarettevõttjad on jätkuvalt tegutsevad ettevõttjad.

Ain Kaljurand
Juhatuse esimees

Allan Kiil
Juhatuse liige

06. märts 2012

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

tuhandetes eurodes
seisuga 31. detsember

	Lisa	2011	2010
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	6	24 774	16 160
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	6	2 000	0
Müügiootel finantsvarad	7	182	3 182
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	9	9 951	9 969
Kokku käibevara		36 907	29 311
Põhivara			
Investeeringud ühissettevõtjasse	10	487	333
Muud pikaajalised nõuded	9	3 402	4 231
Materiaalne põhivara	11	471 854	475 579
Immateriaalne põhivara	12	830	658
Kokku põhivara		476 573	480 801
Kokku varad		513 480	510 112
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	17	18 186	16 936
Tuletisinstrumentid	8	2 574	1 791
Eraldised	14	946	943
Sihtfinantseerimine	18	181	1
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15,16	5 817	5 311
Kokku lühiajalised kohustused		27 704	24 982
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	17	104 342	122 528
Sihtfinantseerimine	18	21 991	19 325
Muud võlad	15	739	766
Kokku pikaajalised kohustused		127 072	142 619
Kokku kohustused		154 776	167 601
OMAKAPITAL			
Aktsiakapital nimiväärtuses	19	183 873	183 273
Kohustuslik reservkapital		17 807	17 807
Riskimaandamise reserv		-2 574	-1 791
Jaotamata kasum		123 222	100 854
Perioodi kasum		36 376	42 368
Kokku omakapital		358 704	342 511
Kokku kohustused ja omakapital		513 480	510 112

KONSOLIDEERITUD KASUMI- JA KOONDKASUMIARUANNE**Konsolideeritud kasumiaruanne**

tuhandetes eurodes	Lisa	2011	2010
Müügitulu	20	89 230	86 818
Muud tulud	22	2 645	7 784
Tegevuskulud	21	-22 511	-21 030
Tööjõukulud	21	-9 019	-8 845
Põhivara kulum ja väärtuse langus	11,12	-15 044	-14 443
Muud kulud	22	-48	-431
Ärikasum		45 253	49 853
Finantstulud ja -kulud			
Finantstulud	23	555	155
Finantskulud	23	-4 270	-5 173
Kokku finantstulud ja -kulud		-3 715	-5 018
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil investeeringutelt ühisettevõtjasse	10	154	81
Kasum enne tulumaksustamist		41 692	44 916
Tulumaks	19	-5 316	-2 548
Perioodi kasum		36 376	42 368
Puhaskasum ja lahjendatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	19	0,20	0,24

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2011	2010
Perioodi kasum		36 376	42 368
Muu koondkasum			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	8	-783	-1 268
Kokku muu koondkasum		-783	-1 268
Kokku perioodi koondkasum		35 593	41 100

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes	Lisa	2011	2010
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha		94 619	92 563
Muude tulude eest laekunud raha		1 722	2 968
Maksed tarnijatele		-29 569	-28 920
Maksed töötajatele ja töötajate eest		-7 458	-6 651
Maksed muude kulude eest		-223	-228
Makstud tulumaks dividendidelt	19	-5 316	-2 340
Äritegevusest saadud raha		53 775	57 392
Materiaalse põhivara soetamine	26	-6 739	-22 585
Immateriaalse põhivara soetamine	26	-444	-261
Materiaalse põhivara müük		1 632	5 188
Ühisettevõtja aktsiakapitali suurendamine		-2	0
Muude finantsinvesteeringute soetamine		-6 000	-3 000
Muude finantsinvesteeringute müük		9 000	0
Saadud dividendid		0	65
Saadud intressid		512	148
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	6	-2 000	0
Investeeringuks kasutatud raha		-4 041	-20 445
Võlakirjade lunastamine		-3 650	-2 400
Saadud laenud		0	9 191
Saadud laenude tagasimaksed		-13 286	-33 286
Makstud dividendid	19	-20 000	-9 586
Makstud intressid	17	-4 379	-5 289
Saadud põhivara sihtfinantseerimine		235	3 217
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed		-40	-32
Finantseerimiseks kasutatud raha		-41 120	-38 185
RAHAVOOG KOKKU		8 614	-1 238
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	6	16 160	17 398
Raha ja raha ekvivalentide muutus		8 614	-1 238
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	6	24 774	16 160

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

tuhandetes eurodes	Lisa	Aktsia- kapital nimiväär- tuses	Kohus- tuslik reserv- kapital	Riski- maan- damise reserv	Jaotamata kasum	Omakapi- tal kokku
Omakapital seisuga 31.12.2009		178 071	17 807	-523	110 440	305 795
Perioodi kasum		0	0	0	42 368	42 368
Muu koondkasum	8	0	0	-1 268	0	-1 268
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-1 268</i>	<i>42 368</i>	41 100
Aktsiakapitali suurendamine		5 202	0	0	0	5 202
Väljakuulutatud dividendid	19	0	0	0	-9 586	-9 586
Omakapital seisuga 31.12.2010		183 273	17 807	-1 791	143 222	342 511
Perioodi kasum		0	0	0	36 376	36 376
Muu koondkasum	8	0	0	-783	0	-783
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-783</i>	<i>36 376</i>	35 593
Aktsiakapitali suurendamine		600	0	0	0	600
Väljakuulutatud dividendid	19	0	0	0	-20 000	-20 000
Omakapital seisuga 31.12.2011		183 873	17 807	-2 574	159 598	358 704

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS Tallinna Sadam (edaspidi ka emaettevõtja) on Eesti Vabariigis 05.11.1996 registreeritud äriühing. AS Tallinna Sadam 31.12.2011 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtjat ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi kontsern). Emaettevõtja põhitegevusalaks on sadamateenuse osutamine landlord-tüüpi sadamana, kelle ülesandeks on infrastruktuuri haldamine ja arendamine ning laevaliikluse korraldamine sadamaalal. Emaettevõtjale kuulub viis sadamat: Tallinna kesklinnas asuv reisisadamana tuntud Vanasadam, kaubasadam Paljassaares, Eesti suurim kaubasadam Muugal, kauba- ja reisisadam Paldiskis (Paldiski lõunasadam) ja kõige uuema sadamana 2006. aastal avatud kruiisilaevade vastuvõtmiseks mõeldud sadam Saaremaal. Kontserni kuuluvad tütarettevõtjad pakuvad sadamateenust toetavaid teenuseid nimetatud sadamates.

Ettevõtja	Asukoht	Osalus (%)	Põhitegevusala
OÜ Tallinna Sadama Elektrivõrk	Eesti Vabariik	100	Elektrienergia võrguteenuse osutamine ja müük, vee ja soojusega varustamine ning heitvete ärajuhtimise teenuse osutamine
OÜ Tallinna Sadama Veevõrk	Eesti Vabariik	100	Ettevõtjas ei toimu igapäevast äritegevust

ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 06. märtsil 2012. aastal. Vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale Äriseadustikule peab käesolev majandusaasta aruanne olema heaks kiidetud lisaks ka nõukogu ja aktsionäri poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

2. ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulised arvestuspõhimõtted on toodud allpool. Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide aruandes esitatud perioodide kohta. Kontserni kuuluvad ettevõtjad kasutavad ühtseid arvestuspõhimõtteid.

Esisuviisi muutused

1.jaanuaril 2011 ühines Eesti Vabariik eurotsooniga ja Eesti kroon (EEK) asendus euroga (EUR). Sellest tulenevalt konverteeris kontsern sellest kuupäevast alates oma raamatupidamisarvestuse eurodesse ning 2011. aasta ja järgnevaid finantsaruandeid koostatakse eurodes. Võrdlusandmed konverteeriti ametliku üleminekukursiga 15,6466 EEK/EUR.

Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud 2011. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt. Kõik Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Komitee (IASB) poolt välja antud rahvusvahelised finantsaruandluse standardid, mis kehtisid käesolevate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamise ajal, olid vastu võetud ELi poolt Euroopa Komisjoni kehtestatud kinnitamiskorra kaudu.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud tehingud finantsvarade ja –kohustuste (sh tuletisinstrumentid) puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.

Lisa 2 järg

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRSidega nõuab teatud oluliste raamatupidamislike hinnangute kasutamist. Samuti peab juhtkond langetama otsuseid kontserni arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Kontsern annab tulevikku puudutavaid hinnanguid ja teeb ennustusi. Raamatupidamislikud hinnangud ei lange sageli nendega seotud hilisemate tegelike sündmustega kokku. Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle ning need põhinevad eelnevatel kogemustel ja muudel teguritel, sealhulgas ootustel tulevikusündmuste kohta, mida peetakse põhjendatuks teadaolevaid asjaolusid arvestades. Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad või valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud raamatupidamisaruannete osas, on esitatud käesoleva aruande lisa 4.

a) Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja tõlgenduste (IFRIC) rakendamine.

Kontsern on aruandeaastal 1. jaanuarist 2011 rakendanud järgnevaid uusi ja muudetud IFRS standardeid ja IFRIC tõlgendusi:

IFRIC 14 Minimaalse rahastamisnõude ettemaksed (muudetud)

IFRIC 19 Finantskohustuste lunastamine omakapitaliinstrumentidega

IAS 24 Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine (muudetud)

IAS 32 Märkimisõiguste emissioonide klassifitseerimine

IFRS 1 Piiratud vabastus esmarakendajatele IFRS 7 võrdlusandmete avalikustamisel (muudetud)

IFRS täiendused (mai 2010).

Nimetatud muudatustega kaasnevad olulisemad mõjud on järgmised:

IAS 24 Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine (muudetud)

IASB poolt avaldatud muudatused selgitavad seotud osapoolte mõisteid. Uued mõisted rõhutavad seotud osapoolte suhete sümmeetrilist vaadet ja selgitavad asjaolusid, mil isikud ja juhtkonna liikmed mõjutavad ettevõtte seotud osapoolte suhteid. Lisaks vabastab muudetud standard üldistest seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamise nõuetest tehingud valitsusega ning ettevõtetega, mille üle omab kontrolli, ühist kontrolli või olulist mõju sama valitsus. Muudatus jõustub tagasiulatuvalt. Kontsern on avalikustanud info seotud osapooltega tehtud tehingute kohta vastavalt muudetud standardi nõuetele.

Ülejäänud 2011. aastal vastu võetud standardid, tõlgendused ning nende muudatused ei mõjuta kontserni finantsaruandeid, kuna kontsernil puuduvad sellised finantsaruande elemendid ja tehingud, mida kõnealused muudatused mõjutavad.

b) IFRS-ide täiendused.

2010. aasta mais andis IASB välja oma kolmanda standardite muutuste kogumiku, mille eesmärk on vasturääkivuste kõrvaldamine ja sõnastuse täpsustamine. Kogumik sisaldab eraldi üleminekusätteid iga standardi kohta. Muudatuste kogumikuga tehtavad muudatused järgnevatel standardites ei mõjuta Kontserni poolt kasutatavaid arvestusmeetodeid, finantsseisundit ega majandustulemusi:

IFRS 1 Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine

IFRS 3 Äriühendused

IFRS 7 Finantsinstrumendid – avalikustatav teave

IAS 1 Finantsaruannete esitamine

IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded

IAS 34 Vahearauanded

IFRIC 13 Kliendi lojaalsusprogrammid

c) Vastu võetud, kuid mitte jõustunud standardid.

Kontsern ei ole rakendanud järgnevaid IFRS ja IFRIC tõlgendusi, mis on vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud:

Muudetud IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave (kohaldatakse 01. juulil 2011 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele).

Lisa 2 järg

Antud muudatust kohaldatakse 01.07.2011 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Muudatus nõuab põhjalikumat avalikustamist üle antud, aga jätkuvalt kajastatavate finantsvarade puhul, et võimaldada finantsaruande lugejal mõista suhet nimetatud seni kajastatavate varade ning seotud kohustuste vahel. Lisaks nõuab muudatus ka jätkuva osaluse avalikustamist varades, mille kajastamine on lõpetatud, et võimaldada lugejal hinnata sellise jätkuva osaluse olemust ning seotud riske. Muudatus puudutab teatud finantsvarade ümberliigitamistele rakendatavaid avalikustamise nõudeid. Muudatus ei mõjuta Kontserni finantsseisundit ega majandustulemusi, kuna Kontsern ei teosta selliseid ümberliigitamisi.

d) Avaldatud, kuid EL poolt veel vastu võtmata standardid.

Järgnevad standardid on avaldatud IASB poolt, kuid pole veel EL poolt vastu võetud:

IAS 1 Finantsaruannete esitamine (muudetud) – muu koondkasumi kirjade esitamine

IAS 12 Edasilükkunud tulumaks: alusvarade maksumuse katmine (muudetud)

IAS 19 Hüvitised töötajatele (muudetud)

IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded (parandatud)

IAS 28 Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse (parandatud)

IAS 32 Finantsinstrumendid: esitamine (muudetud) – Finantsvarade ja -kohustuste tasaarveldamine

IFRS 9 Finantsinstrumendid: klassifitseerimine ja mõõtmine

IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded

IFRS 11 Ühisettevõtmised

IFRS 12 Teistes ettevõtetes osaluste avalikustamine

IFRS 13 Õiglase väärtuse mõõtmine

IFRIC Tõlgendus 20 Maapealse kaevanduse tootmisfaasis tehtavad koorimiskulutused.

Konsolideeritud aruannete koostamine*a) Tütarettevõtjad*

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtjat, mille üle emaettevõtjal on kontroll. Tütarettevõtjat loetakse emaettevõtja kontrolli all olevaks, kui emaettevõtja omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest (va juhul, kui on tõendatav, et sellise omandiga ei kaasne kontrolli) või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat. Kui emaettevõtja omandas või loovutas perioodi jooksul tütarettevõtja üle kontrolli, on vastav tütarettevõtja konsolideeritud alates selle omandamise kuupäevast kuni müügikuupäevani.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud ridarealt. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

b) Ühisettevõtjad

Ühisettevõtjaks loetakse ettevõtjat, mille üle kontsernil on küll oluline mõju, kuid mis on kahe või enama investori ühise kontrolli all. Investeeringuid ühisettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Kontserni osa ühisettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja kontserni osa omandamisjärgsetes muutustes ühisettevõtjate omakapitali reservides kajastatakse otse omakapitali kirjetel. Kumulatiivsete omandamisjärgsete muutuste võrra korrigeeritakse investeeringu maksumust.

Ümberarvutused välisvaluutasse*a) Arvestus- ja esitlusvaluuta*

Kontserni kuuluvate ettevõtjate raamatupidamise aruannetes toodud näitajad on kajastatud kasutades ettevõtjate põhilise majanduskeskkonna valuutat - eurot (arvestusvaluuta).

Lisa 2 järg

Konsolideeritud majandusaasta aruanne on esitatud eurodes. Kõik summad käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on esitatud tuhandetes eurodes juhul, kui pole märgitud teisiti.

b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingud konverteeritakse arvestusvaluutasse (euro) kasutades tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakurssi. Välisvaluutas fikseeritud rahalised finantsvarad ja -kohustused ning mitterahalised finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandepäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Kasumid ja kahjumid välisvaluutatehingutest ja välisvaluutas fikseeritud varade ja kohustuste ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu või kuluna.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja kuni kolmekuulisi tähtjalisi deposiite.

Finantsvarad

Kontsern liigitab oma finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse: õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lunastustähtjani hoitavad investeeringud, nõuded ja müügiotel finantsvarad. Liigitus sõltub finantsvara omandamise eesmärgist. Juhtkond määrab finantsvara liigituse selle esmasel kajastamisel.

a) Finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvarana õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on näidatud kauplemise eesmärgil hoitav finantsvara. Finantsvara näidatakse selles kategoorias, kui see on omandatud peamiselt edasimüügi eesmärgil lähitulevikus.

Tuletisinstrumentid klassifitseeritakse kui finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, välja arvatud juhul, kui need on määratletud riskimaandamise instrumentidena. Finantsvara õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kategoorias näidatud varad kajastatakse lühiajalise varana.

b) Lunastustähtjani hoitavad investeeringud

Lunastustähtjani hoitavad investeeringud on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtjaga tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mida kontsernil on kindel kavatsus hoida lunastustähtjani. Lunastustähtjani hoitavad investeeringud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Juhul, kui kontsern müüb ebaolulisest suuremas koguses lunastustähtjani hoitavaid investeeringuid enne lunastustähtaega, klassifitseeritakse kõik sellesse kategooriasse kuuluvad finantsvarad ümber müügiotel finantsvaradeks. Lunastustähtjani hoitavad investeeringud kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena välja arvatud juhul, kui aruandepäeva seisuga on lunastustähtjani jäänud alla 12 kuu.

c) Nõuded

Nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Neid kajastatakse lühiajaliste varade koosseisus, välja arvatud neid, mille tähtaeg on pikem kui 12 kuud alates aruande kuupäevast, mida kajastatakse põhivaradena. Nõudeid kajastatakse nõuetena ostjate vastu või muude nõuetena.

d) Müügiotel finantsvarad

Müügiotel finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mida liigitatakse antud kategooriasse või mida ei liigitata ühtegi teise finantsvarade kategooriasse. Müügiotel finantsvarasid kajastatakse põhivarade koosseisus, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb investeeringu realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandepäeva.

Lisa 2 järg

Finantsvarade tavapäraseid oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, st päeval, mil kontsern kohustub vara ostma või müüma. Investeeringud kõikidesse finantsvaradesse, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse esmalt nende soetusmaksumuses, millele on lisatud tehingukulud. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad kajastatakse esmalt nende soetusmaksumuses ja tehinguga seotud kulud näidatakse kuluna kasumiaruandes. Finantsvarade arvestus lõpetatakse, kui õigus investeeringutest rahavoogu teenida on lõppenud või edasi kandunud ning kontsern on edasi kandnud kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved. Müügiotol finantsvarasid ja finantsvarasid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetakse edaspidi õiglasest väärtuses. Nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kategoorias finantsvara õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande näidatud varade õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid näidatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kirjetel *“Finantstulud”* ja *“Finantskulud”*.

Müügiotol finantsvarade õiglase väärtuse muutust kajastatakse läbi omakapitali. Kui müügiotol väärtpaberid realiseeritakse või nende väärtus langeb, siis omakapitalis kajastatud akumuleerunud õiglase väärtuse korrigeerimisi kajastatakse kasumiaruandes kasumite ja kahjumitena investeerimisväärtpaberitest.

Börsil noteeritud investeeringute õiglaste väärtuse aluseks on pakutav ostuhind. Juhul, kui finantsvara turg ei ole aktiivne (ning börsil noteerimata väärtpaberite puhul) leiab kontsern õiglase väärtuse kasutades hindamistehnikaid. Need hõlmavad hiljutisi võrdsetel alustel toimunud tehinguid, võrdlusi teiste sarnaste instrumentidega, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optiooni hindamise mudeleid, kasutades sealjuures maksimaalselt turunäitajaid ja võimalikult vähe kontsernisisesid näitajaid.

Kontsern hindab igal aruandepäeval, kas eksisteerib objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud. Müügiotol olevate aktsiate või osade puhul on oluline pikaajaline õiglase väärtuse langus soetusmaksumusest madalamale tõendiks väärtpaberite väärtuse languse kohta. Kui müügiotol finantsvarade osas esineb selliseid tõendeid, siis kumulatiivne kahjum – mis saadakse soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahena, mida on korrigeeritud selle finantsvara varasemate väärtuse languste võrra – eraldatakse omakapitalist ja kajastatakse kasumiaruandes. Läbi kasumiaruande omakapitaliinstrumentidelt kajastatavaid kahjumeid kasumiaruandes ei tühistata. Nõuete osas kajastatud allahindlused on esitatud käesoleva aruande lisas 9.

Tuletisinstrumentid ja riskimaandamistegevus

Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglasest väärtuses tuletisinstrumentide lepingu sõlmimise kuupäeval ja ka edaspidi. Sellega kaasneva kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja juhul, kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern on sõlminud mitu pikaajalist vahetuslepingut – rahavoo riskimaandamisinstrumenti – eesmärgiga fikseerida intressikulud ujuva intressimääraga laenude ja võlakirjade puhul.

Kontsern fikseerib tehingu sõlmimisel riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, samuti oma riskijuhtimise eesmärgi ja strateegia mitmesuguste riskimaandamistehingute läbiviimiseks. Lisaks fikseerib kontsern oma hinnangu nii riskimaandamisinstrumenti sõlmimisel, kui ka jooksvalt, selle kohta, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed maandatavate objektide õiglaste väärtuste või rahavoogude muutuste maandamisel.

Riskimaandamiseks kasutatavate tuletisinstrumentide õiglasest väärtused ja riskimaandamisreservi muutused omakapitalis on avaldatud koondkasumiaruandes ja käesoleva aruande lisas 8.

Rahavoo riskimaandamine

Omakapitalis kajastatakse rahavoo riskimaandamisinstrumentidena määratletud ja nendena kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa. Ebaefektiivse osaga seotud kasum või kahjum kajastatakse

Lisa 2 järg

kohekselt kasumiaruande kirjel *“Muud tulud”* või *“Muud kulud”*. Omakapitalis akumulatsioonid summad jagatakse kasumiaruandes perioodidele, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit. Kasum või kahjum, mis on seotud muutuva intressimääraga laenu maandava instrumendi efektiivse osaga, kajastatakse kasumiaruandes kirjel *„Finantskulud”*. Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse, või kui riskimaandamisinstrument ei vasta enam riskimaandamisinstrumentide arvestuse kriteeriumitele, siis sel ajal omakapitalis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum jääb omakapitali ja kajastatakse siis, kui tulevikutehing on lõpuks kajastatud kasumiaruandes. Kui tulevikutehingu esinemist enam ei oodata, siis omakapitalis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kohekselt kasumiaruandes kirjel *“Muud tulud”* või *“Muud kulud”*.

Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses ning kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit, millest on maha arvatud allahindlused. Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus kajastatakse juhul, kui eksisteerib objektiivseid tõendeid selle kohta, et kontsern ei suuda koguda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla ostjate olulised finantsraskused, pankrot, finantsiline reorganiseerimine või kohustuste mittetäitmine (enam kui 90 päeva üle tähtaja). Allahindluse summa on erinevus vara väärtuse ja kaetava väärtuse vahel, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteerituna efektiivse intressimääraga. Vara väärtust vähendatakse konto *“Ebatähtselt laekuvad ostjate arved”* kaudu ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude või muude kulude koosseisus. Kui nõue ostja vastu on tunnistatud lootusetuks, kantakse see maha vähendades ühtlasi kontol *“Ebatähtselt laekuvad ostjate arved”* selleks varem moodustatud eraldist. Eelnevalt maha kantud summade laekumisi kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude või muude kulude vähenemisena.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulatsioonid kulum ja võimalikud allahindlused.

a) Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenukasutuse kulutused (sh lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse alustatud uute ehitusobjektide soetusmaksumuse osana. Hilisemad parendustega seotud kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumitele. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ja asendatud komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

b) Kulum

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud arvele eraldi varadena, määrides neile eraldi kuluminormid vastavalt nende kasulikule elueale. Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse igal aruandepäeval, hilisemate parenduste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral kontserni arenguplaanides. Kui hinnang vara kasulikule elueale erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, siis muudetakse vara järelejäänud kasulikku eluiga, millest tulenevalt muutub järgmistes perioodides varale arvestatav kulum.

Lisa 2 järg

Kontsernis kasutatavad põhivara eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Kaid	10-50 aastat
Akvatooriumi süvendusalad	20 aastat
Muud hooned ja rajatised	5-50 aastat
Masinad ja seadmed	3,3-10 aastat
Muu materiaalne põhivara	2-10 aastat
Maad ei amortiseerita.	

Kulumi arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ja lõpetatakse, kui lõppväärtus on võrdne jääkmaksumusega, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel "*Müügiootel põhivaraks*". Igal aruandepäeval hinnatakse kulumi arvestamise meetodi ja lõppväärtuse põhjendatust.

c) Väärtuse langus

Materiaalse põhivara puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda finantsseisundi aruandes kajastatud maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille osas on võimalik rahavoogusid eristada. Varade väärtuse langus kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Varasemalt kaetavale väärtusele hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandepäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kaetavale väärtusele allahindamise tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara väärtuse languse kulu vähendamisenä.

Immateriaalne põhivara

Arenguväljaminekud (uute või täiustatud toodete kavandamise ja testimisega seotud väljaminekud) kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- juhatus soovib immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutama hakata või müüa;
- immateriaalset vara on võimalik kasutama hakata või müüa;
- on võimalik näidata, millisel viisil immateriaalne vara genereerib võimalikku tuleviku kasu;
- on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vajalikud ressursid, et arendus lõpule viia ja vara kasutusele võtta või müüa;
- arendusfaasis tehtud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu.

Uuringu- ja arenguväljaminekud, mis ei kvalifitseeru immateriaalseks põhivaraks, kajastatakse kuluna nende läbiviimisel.

Immateriaalne põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 20 aastat.

Immateriaalse põhivarana kajastatakse ka väljaminekud arvutitarkvara soetamiseks. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest kontsern saab tulevast majanduslikku kasu pikema aja, kui ühe aasta jooksul.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukuluseid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse tarkvara hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on maksimaalselt kuni 5 aastat. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Lisa 2 järg**Finantskohustused**

Finantskohustuse (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, emiteeritud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) esmasel kajastamisel mõõdab kontsern seda soetusmaksumuses, millele liidetakse - kui ei ole tegemist õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatava finantskohustusega - ka tehingukulud, mis on otseselt seotud finantskohustuse omandamise või emiteerimisega. Pärast esmast arvelevõtmist mõõdab kontsern kõiki finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandepäevast. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse sisemise intressimäära meetodit.

Dividendide väljamaksmine ja ettevõtte tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale Tulumaksuseadusele ettevõtjate kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 (kuni 31.12.2011 kehtis samuti maksumäär 21/79) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendi väljamaksmist aktsionäridele kajastatakse kohustusena perioodil, mil dividendid aktsionäri poolt välja kuulutatakse. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Hüvitised töövõtjatele*a) Töövõtja lühiajalised hüvitised*

Töövõtja lühiajalised hüvitised on töövõtja hüvitised (välja arvatud töösuhte lõpetamise hüvitised), mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töövõtja osutas vastavaid teenuseid. Töövõtja lühiajalised hüvitised on näiteks palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed, tasuline lühiajaline puhkus (näit. korraline puhkus), mille puhul töölt puudumine leiab tõenäoliselt aset 12 kuu jooksul peale töötaja poolt puhkusega seotud teenuste osutamist ja lisatasud, mis makstakse 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töövõtja osutas vastavaid teenuseid.

Kui aruandlusperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

b) Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on töövõtja hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhte töövõtjaga enne tavapärast pensionilejäämise kuupäeva või kui töövõtja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi kohustusena ja kuluna siis ja ainult siis, kui kontsern on selgelt kohustunud lõpetama töösuhte töövõtja või töövõtjate rühmaga enne tavapärast pensionilejäämise kuupäeva või pakkuma töösuhte lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldisi moodustatakse ainult juhul, kui kontsernil on minevikusündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (juriidiline või faktiline) ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine tekitab majanduslikku kasu sisaldavate ressursside vähenemist ja kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav. Tuleviku tegevuskahjumite katteks eraldisi ei moodustata. Eraldiste kajastamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ja eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandepäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele. Kui eraldis realiseerub hiljem, kui 12 kuu jooksul pärast aruandepäeva, kajastatakse seda tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Lisa 2 järg

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine, või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Aktiikapital

Lihtaktsiaid kajastatakse omakapitali koosseisus.

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse Äriseadustiku nõuete täitmiseks. Igal majandusaastal kantakse kohustuslikku reservkapitali 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktiikapitalist. Reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumi katmiseks või aktiikapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid.

Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades emaettevõtja omanikele kuuluv aruandeaasta puhaskasum perioodi keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga. Lahjendatud tulu aktsia kohta arvutamiseks korrigeeritakse lihtaktsionäridele omistatavat puhaskasumit ja kaalutud keskmist olemasolevate aktsiate arvu kõikide lahustatud potentsiaalsete lihtaktsiatega, millel on lahjendav mõju puhaskasumile aktsia kohta.

Tulude arvestus

Tulud kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tuluna ei näidata käibemaksu, tagastusi, allahindlusi ega kontsernisisesid müügitehinguid.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel. Tulu ei ole enne usaldusväärselt määratav, kuni kõik müügiga seotud tingimused on lahendatud. Kontsern toetub oma hinnangutes ajaloolisele kogemusele, võttes arvesse kliendi ja tehingu tüüpi ning iga kokkuleppe erisusi.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus selle saamiseks.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse materiaalse põhivara rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirendi tingimustel renditud vara kajastatakse algselt renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdsväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jagatakse finantskuluks/ -tuluks ja rendikohustuse/ -nõude tasumiseks selliselt, et tasumisele kuuluv summa oleks igas perioodis sama. Muid rendilepinguid kajastatakse kasutusrendina.

a) Kontsern kui rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Lisa 2 järg**b) Kontsern kui rendileandja**

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse põhivarana. Väljarenditavale varale arvestatakse kulumit lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest kumi arvestamise põhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata õiglasel väärtuses tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse kohustusena kui tulevaste perioodide tulu

sihtfinantseerimisest. Soetatud varale arvestatakse kulumit ja sihtfinantseerimise kohustus kantakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse kompenseeritavat kulu ja sihtfinantseerimisest saadud tulu eraldi.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud otsest meetodit.

Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks kontserni kuuluvate ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmeid, nende lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtjaid ning ühisettevõtjat.

3. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (sh rahavoogude intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab vähendada võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Riskijuhtimist teostavad kontserni vastavad spetsialistid juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtete alusel. Juhatuse sätestab kirjalikult üldised riskijuhtimise põhimõtted ning samuti spetsiifilisi valdkondi puudutavad korrad.

Tururisk**a) Valuutarisk**

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontserni valuutariski vältimise põhiinstrumentideks on lepingute euro-põhisus. Kontsernil puuduvad olulised kohustused ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Lisa 3 järg

2011. aastal toimusid kõik laekumised eurodes. Võrreldaval 2010. aastal moodustas laekumistest ca 89% Eesti kroon ning 11% euro. Väljaminekutest (tegevuskulud, investeeringud jne) moodustas euro 2011. aastal ca 99,3% , Rootsi kroon 0,6% ja väljaminekud teistes valuutades ca 0,1%. Tulenevalt eeltoodust ei ole kontsern valuutariskile avatud.

b) Hinnarisk

Kuna kontsern ei oma investeeringuid omakapitali instrumentidesse, siis ei ole kontsern avatud finantsinstrumentidest tulenevale turuhinnariskile.

c) Intressimäära risk

Kontserni intressimäära risk tuleneb pikaajalistest võlakohustustest. Tähtajalised deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski.

Ujuva intressimääraga laenukohustused muudavad kontserni avatuks intressimäära riskile. Kontserni eesmärk on hoida umbes 50% laenuportfelli fikseeritud kohustusena kasutades selleks vajadusel intressimäära *ujuvast-fikseerituks* vahetustehinguid. Seisuga 31.12.2011 oli tuletistehingute kaudu fikseeritud intressimääraga võlakohustuste osakaal portfellis 66% (seisuga 31.12.10 62%). Seega on intressiriskile avatud 34% võlakohustustest, mis ei ole riskimaandamisinstrumentidega kaetud.

Intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju kontserni puhaskasumile turuintressimäära hinnangulise kõikumise kaudu. Kui seisuga 31.12.2011 oleks turuintressimäär olnud 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra kõrgem/madalam, oleks (*ceteris paribus*) kontserni majandusaasta puhaskasum olnud 408 tuh eurot väiksem/suurem. Seisuga 31.12.2010 kasutati tundlikkusanalüüsis turuintressimäära kõikumise hinnanguna samuti suurust 100 baaspunkti ning seejuures oleks kogumõju puhaskasumile olnud 532 tuh eurot.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb peamiselt nõuetest ostjate vastu, raha ja raha ekvivalentidest ning tuletistehingutest. Seisuga 31.12.2011 oli kontserni bilansis krediidiriskile avatud nõuded kokku summas 39 215 tuh eurot ja võrreldava, 31.12.2010 seisuga, 32 751 tuh eurot.

Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks on kasutatud avansiliste ettemaksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Ülejäänud meetodid klientidega seotud krediidiriski juhtimiseks seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Aastalõpu seisuga on kõik ebatõenäoliselt laekuvad summad alla hinnatud. Finantsvarade krediitkvaliteedist annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 5.2.

Finantstehingutega seotud krediidiriskid maandatakse kasutades finantsinvesteeringute ja tuletistehingute tegemisel kõrge krediidiireitinguga finantsasutusi. ASi Tallinna Sadam finantstehingute tegemise korras on kehtestatud vastaspoole riskipiirangud kaubeldavate väärtipaberite emitentidele ja mahulised piirangud investeerimisportfelli koosseisu osas.

Ostjatelt laekumata arvetest moodustavad 68,2% (2010. aastal 69,1%) arved, mille maksetähtaeg pole aruandepäeva seisuga veel saabunud. Allahinnatud nõudeid ostjate vastu on 23,5% (2010. aastal 16,1%) ostjatelt laekumata arvete mahust. Täpsema ülevaate ostjatelt laekumata arvete ja nende jaotuse kohta annab käesoleva aruande lisa 9

Likviidsusrisk

Kontserni likviidsuse juhtimiseks kasutatakse kahetasandilist likviidsuse jälgimist. Esimese astme likviidsusvaru on mõeldud kontserni igapäevategevuses tekkivate kiireloomuliste nõuete tagamiseks, mis koosneb üleöödeposiitidelt tulenevatest

Lisa 3 järg

nõuetest pankadele ning osakutelt tulenevatest nõuetest rahaturu- ja intressifondidele. Vastavalt finantstehingute tegemise korrale on esimese astme likviidsus minimaalselt 959 tuh eurot.

Teise astme likviidsusvaru võimaldab efektiivselt tagada nõudeid, mis tulenevad kontserni äritegevusest, kuid ei ole oma olemuselt kiireloomulised ega kuupäevaliselt koheselt planeeritavad. Teise astme likviidsusvaru moodustavad Baa1 (Moody's) ja BBB+ (S&P's) ning sellest kõrgema krediitireitinguga emitentide kommertsipaberitelt ja võlakirjadelt tulenevad nõuded ning tähtajalistelt deposiitidelt tulenevad nõuded pankadele. Teise astme likviidsusvaru on minimaalselt 320 tuh eurot.

Vajadusel kasutatakse lühiajalist võõrfinantseerimist erinevate võlainstrumentide kujul.

Juhtkond jälgib jooksvat rahavoo prognooside põhjal kontserni likviidsusreservi (mis koosneb rahast ja raha ekvivalentidest, üle 3-kuulise tähtajaga deposiitidest pankades, müügiotol finantsvaradest ning olemasolevatest krediidiilimiitidest) muutumist. Seisuga 31.12.2011 moodustas kontserni likviidsusreserv 26,8 milj eurot, võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2010 16,2 milj eurot.

2012. aastaks prognoositavad liikumised likviidsusreservis on järgmised:

tuhandetes eurodes

Perioodi algsaldo	26 774
Rahavoog äritegevusest	42 510
Rahavoog investeringuteks	-18 538
Intressimaksed	-3 957
Uus võlakirjaemissioon	30 000
Laenu- ja dividendimaksed	-59 620
Võlakirjade lunastamine	-4 900
Perioodi lõppsald	12 269

Alljärgnev likviidsusanalüüs jaotab kontserni finantskohustused lepinguliste tagasimaksetähtaegade alusel gruppidesse. Tabelis toodud saldod on lepingulised diskonteerimata rahavood, mis sisaldavad intressi kandvate võlakohustuste puhul põhiosa ja arvestuslikku intressi. Intressi kandvate võlakohustuste (pangalaenud ja emiteeritud võlakirjad) intresside arvestamisel on Euribori prognoosina aluseks võetud Nordea Bank Finland Plc intressimäära vahetustehingute kõverad, 2011. aasta lõpu likviidsusriski hinnangu puhul seisuga 10.01.2012 ja 2010. aastal seisuga 05.01.2011.

Likviidsusanalüüs

tuhandetes eurodes	Väljavõetud laenud	Emiteeritud võlakirjad	Võlad tarnijatele ja muud võlad	Tuletis-instrumendid	Kokku
<i>Seisuga 31.12.2011</i>					
< 6 kuud	5 454	2 835	4 380	185	12 853
6 - 12 kuud	9 042	2 939	0	495	12 476
1 - 5 aastat	39 934	27 969	0	2 069	69 972
> 5 aastat	42 626	6 476	0	0	49 102
Kokku	97 056	40 219	4 380	2 749	144 404
<i>Seisuga 31.12.2010</i>					
< 6 kuud	5 382	1 714	3 607	309	11 012
6 - 12 kuud	9 418	3 262	0	508	13 188
1 - 5 aastat	52 121	33 317	0	447	85 885
> 5 aastat	53 700	9 727	0	0	63 427
Kokku	120 621	48 020	3 607	1 264	173 512

Kontsernisiseselt kasutatakse tütarettevõtte likviidsuse juhtimiseks kehtestatud limiite.

Lisa 3 järg*Omakapitaliriski juhtimine*

AS Tallinna Sadam on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega ASi Tallinna Sadam poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma.

Finantsvõimendus

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Võlakohustused (lisa 17)	122 528	139 464
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	24 774	16 160
Müügiootel finantsvara (lisa 7)	0	3 000
Netovõlg	97 754	120 304
Kogu omakapital (lisa 19)	358 704	342 511
Kogu kapital	456 458	462 815
Finantsvõimendus	21%	26%

ASi Tallinna Sadam finantsvõimendus ehk võörkapitali suhe kogu kapitali oli 31.12.2011 seisuga 21%. Võrreldes 2010. aastaga on finantsvõimendus langenud 5 protsendipunkti võrra, kusjuures netovõlg on vähenenud 19% ning kogu kapital on vähenenud 1% võrra.

Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31.12.2011 ja 31.12.2010 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest maksumustest. Avalikustamise eesmärgil on leitud võlakohustuste õiglane väärtus tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel käesoleva hetke turu intressimääradega, mis oleks kontsernile kättesaadavad sarnaste finantsinstrumentide puhul. Võlakohustuste aruandes kajastatud maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlusest annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 17. Ostjate vastu suunatud nõuete ja tarnijatele tasumata võlgade maksumus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.

4. OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA OTSUSED

Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad või valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud raamatupidamisaruannete osas, on hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta ning materiaalse põhivara väärtuse testide läbiviimine, samuti ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine.

Materiaalse põhivara kasulik eluiga

Materiaalse põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamisperioodi kohta. Seisuga 31.12.2011 oli kontserni materiaalse põhivara netoväärtus 471 854 tuh eurot, aruandlusperioodi amortisatsioon oli 14 454 tuh eurot, seisuga 31.12.2010 olid vastavad näitajad 475 579 tuh eurot ja 14 271 tuh eurot. Kui amortisatsioonimäärasid vähendataks 10% võrra, siis aasta amortisatsioonikulu väheneks ja puhaskasum suureneks 1 445 tuh euro võrra, võrreldaval 2010. aastal 1 427 tuh euro võrra.

Lisa 4 järg**Materiaalse põhivara väärtuse testid**

Materiaalse põhivara puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda finantsseisundi aruandes kajastatud maksumusega. Vara kaetav väärtus on kas selle õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Kui põhivara õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis koostatakse tulevaste rahavoogude mudel leidmaks vara kasutusväärtust. Need kalkulatsioonid eeldavad hinnangute kasutamist, mis põhinevad üldise majanduskeskkonna prognoosidel, konkreetsetel turusuundadel, projektipõhistel kauba- ja/või reisijate voogudel ning müüdavate teenuste hinnatasemel. Kui olukord tulevikus muutub, siis kajastatakse täiendav väärtuse langus või tühistatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langus kas osaliselt või täielikult.

Kontserni finantsseisundi aruandes on materiaalse põhivarana kajastatud kaubavedudega seotud kaisid ja territooriume jääkväärtuses 47 063 tuh eurot, reisijate veoga seotud kaisid ja territooriume jääkväärtuses 7 133 tuh eurot ja sadama alaga piirnevaid territooriume jääkväärtuses 17 141 tuh eurot, mille kaetav väärtus on kõige sensitiivsem tulevikuprognooside täitumise suhtes. Kuna kaide eluiga on kuni 50 aastat ja territooriumitel lõputu, siis on nende varade väärtuse hindamiseks koostatud väga pikaajalised (kuni 50 aastat) rahavoogude prognoosid. Prognooside ebakindlust suurendab asjaolu, et nendes eeldatakse lähiaastatel või aastakümnel toimuvat mitmekordset projektipõhist tulude kasvu võrreldes lõppenud majandusaastaga. Juhul, kui rahavoo prognoosides kasutatud tulubaas realiseeruks 80% ulatuses prognoositust, oleks kontsern kajastanud eelnevalt nimetatud põhivarade väärtuse langust kaubavedudega seotud varade puhul summas 1 269 tuh eurot, reisijate veoga seotud varade puhul summas 1 150 tuh eurot ja piirnevate territooriumite puhul summas 1 810 tuh eurot. Väärtuse testide rahavoogude diskonteerimisel kasutab kontsern pikaajalist keskmist diskontomäära 8,1%. 2007. aasta keskel alanud globaalse likviidsuskriisi ja selle mõjul tekkinud majanduskriisi koosmõjul on viimastel aastatel ilmnenud suur volatiilsus investorite lühiajalise tootluse ootustes ja tegelikes tootlustes. Investorite pikaajaliste tootluste ootuste suurenemist ei ole ilmnenud ning ka varasemad majanduskriisid ja „mullid“ ei ole investorite pikaajalisi tootlusi suurendanud. Juhul, kui väärtuse testides rakendatud diskontomäär oleks olnud 1 protsendipunkti võrra kõrgem, ei oleks kontsern pidanud kajastama kaubavedudega seotud põhivarade väärtuse langust ega piirnevate territooriumitega seotud põhivarade väärtuse langust, kuid oleks pidanud kajastama reisijate veoga seotud põhivarade väärtuse langus summas 420 tuh eurot.

Kontserni hinnangul püsib ebakindlus rahavoogude prognoosis kasutatud tulude taseme saavutamise osas kuni nimetatud varad on reaalselt saavutanud rahavoo prognoosides kasutatud kõrgema tulude taseme. Kontsern hindab, et kuigi 2011. aastal ilmnes märke, mis pikema kestmise korral võivad põhjustada kasutatava pikaajalise diskontomäära muutust, siis 2011. aastal siiski suuri muutusi pikaajalistes diskontomäärades ei ilmnenud. Edasised arengud näivad eelkõige sõltuvat meetmete leidmisest ning nende tulemuslikkusest euroala liikmete rahandusprobleemide lahendamisel.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Kontsern on oma ajaloolise kogemuse põhjal sätestanud reegli, mille kohaselt nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, hinnatakse üldjuhul ebatõenäoliselt laekuvaks. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtajast mittekinnipidamine. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse aga iga nõude osas individuaalselt, mistõttu piisava kindluse ja laekumise tõenäosuse olemasolul võivad osad üle 90 päeva maksetähtaega ületanud nõuded jääda alla hindamata või osad alla 90 päeva maksetähtaega ületanud nõuded olla alla hinnatud. Seisuga 31. detsember 2011 oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 2 289 tuh eurot. Seisuga 31. detsember 2010 oli ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 1 770 tuh eurot.

5. FINANTSINSTRUMENDID

5.1. FINANTSINSTRUMENTIDE JAOTUS KATEGOORIADE LÕIKES

Finantsvarad

tuhandetes eurodes	Nõuded ja laenud	Varad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi-aruande	Müügi- ootel varad	Kokku
<i>Seisuga 31.12.2011</i>				
Raha ja raha ekvivalendid *	0	24 758	0	24 758
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	0	2 000	0	2 000
Müügiootel finantsvara (lisa 7)	0	0	182	182
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 9)**	12 503	0	0	12 503
Kokku finantsvarad	12 503	26 758	182	39 443
<i>Seisuga 31.12.2010</i>				
Raha ja raha ekvivalendid *	0	16 160	0	16 160
Müügiootel finantsvara (lisa 7)	0	0	3 182	3 182
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 9)**	13 643	0	0	13 643
Kokku finantsvarad	13 643	16 160	3 182	32 985

* Kokku raha ja raha ekvivalendid miinus sularaha kassas

** Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus muud ettemaksed ja muud varad

Finantskohustused

tuhandetes eurodes	Riski- maandamis- instrumendid läbi omakapitali	Korrigeeritud soetus- maksumuses kajastatud finants- kohustused	Kokku
<i>Seisuga 31.12.2011</i>			
Võlad tarnijatele ja muud võlad *(lisa 15)	0	6 022	6 022
Laenukohustused ja võlakirjad (lisa 17)	0	122 528	122 528
Tuletisinstrumendid (lisa 8)	2 574	0	2 574
Kokku finantskohustused	2 574	128 550	131 124
<i>Seisuga 31.12.2010</i>			
Võlad tarnijatele ja muud võlad *(lisa 15)	0	5 435	5 435
Laenukohustused ja võlakirjad (lisa 17)	0	139 464	139 464
Tuletisinstrumendid (lisa 8)	1 791	0	1 791
Kokku finantskohustused	1 791	144 899	146 690

* Kokku võlad tarnijatele ja muud võlad miinus ettemaksed (sh pikaajalised) kaupade ja teenuste eest

Finantsvaradest ja -kohustustest on finantsseisundi aruandes õiglasel väärtuses kajastatud ainult tuletisinstrumendid, mis on finantsturgudel vabalt kaubeldavad vastava ajahetke turuhinnaga. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse hindamine toimub igakuiselt pangapoolse hinnastamise kaudu lähtudes sarnase toote hinnast finantsturgudel. Õiglase väärtuse hierarhia skaalal on antud juhul tegemist 2. taseme mõõtmisega ehk noteeritud hindadest tuletatud väärtustega.

Lisa 5 järg**5.2. FINANTSVARADE KREDIIDIKVALITEET**

Finantsvarade, mis ei ole ületähtaegsed ega allahinnatud, krediitkvaliteeti saab hinnata kasutades näiteks sõltumatute reitinguagentuuride krediithinnangut (kui tehingupartneril on olemas) või tehingupartneri kohta kontsernil olemasolevat ajaloolist informatsiooni lepingukohustuste täitmise kohta.

Raha arvelduskontodel ja deposiitides reitingute lõikes*

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Aa2	283	900
Aa3	5 000	8 948
A1	1 062	794
A2	20 413	5 518
Kokku arvelduskontodel ja deposiitides	26 758	16 160

*ülejäanud saldo bilansikirjel "Raha ja raha ekvivalendid" koosneb kassas hoitavast sularahast.

Nõuded ostjate vastu kliendigruppide lõikes*

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Uued kliendid (kuni 6 kuud)	91	496
Olemasolevad kliendid (üle 6 kuu) ilma või üksikute lepingurikkumistega	6 312	6 609
Olemasolevad kliendid (üle 6 kuu) sagedaste lepingurikkumistega	242	494
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 9)	6 645	7 599

* sisaldab ainult nõuded, mille tähtaeg ei ole aruandepäeva seisuga saabunud ja mille väärtus ei ole langenud.

6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID NING DEPOSIIDID

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Arveldusarved pangas ja sularaha kassas	1 364	1 697
Lühiajalised deposiidid	23 410	14 463
Kokku raha ja raha ekvivalendid	24 774	16 160

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Eesti kroon	0	13 931
Euro	24 774	2 229
Kokku raha ja raha ekvivalendid	24 774	16 160

Raha ja raha ekvivalentide kaalutud keskmine tootlus oli 2011. aastal 2,58%, võrreldaval 2010. aastal 2,51%. Aruandepäevaks kogunenud intressinõuet kajastatakse kirjel "Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded".

Lisa 6 järg**Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades**

Seisuga 31.12.2011 oli ASil Tallinna Sadam sõlmitud üks üle 3-kuulise tähtajaga deposiiditehing summas 2 000 tuh eurot tähtajaga 153 päeva. Seisuga 31.12.2010 ei olnud ASil Tallinna Sadam sõlmitud ühtegi üle 3-kuulise tähtajaga deposiiditehingut.

7. MÜÜGIOOTEL FINANTSVARA

Seisuga 31.12.2011 kajastatakse müügioteel finantsvara koosseisus aktsiad summas 182 tuh eurot. Võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2010 kajastati müügioteel finantsvarana aktsiaid summas 182 tuh eurot ning pikaajalisi intressivõlakirju summas 3 milj eurot.

8. TULETISINSTRUMENDID

Seisuga 31.12.2011 oli ASil Tallinna Sadam kehtivaid intressimäära vahetustehinguid pikaajaliste laenude intressimäära fikseerimiseks summale nominaalväärtuses 80 800 tuh eurot. Seisuga 31.12.2010 oli vastav summa 86 250 tuh eurot. Kõigi intressimäära vahetustehingute tingimused ja tähtajad jälgivad maandatava laenu tagasimaksegraafikut ja neid on käsitletud rahavoo riskimaandamisinstrumendina.

Seisuga 31.12.2011 oli ASil Tallinna Sadam sõlmitud 4 tuletistehingut intressimäära riski maandamiseks tähtajaga 4,5 kuni 5,3 aastat ning mille allesjäänud kestus seisuga 31.12.2011 oli 1,5 kuni 2,9 aastat. Kõikide tuletistehingute vahetatav ujuv intressimäär on 6 kuu Euribor.

Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on Nordea Bank Finland Plc, SEB Panga ja Danske Bank A/S Eesti filiaali noteeringud.

Tuletisinstrumentidega seotud maksed teostatakse eurodes.

Tuletisinstrumentide efektiivsuse hindamiseks kasutatakse kvalitatiivset kriitilistele tingimustele vastavuse meetodit (*Critical Terms Match Method*) nii retrospektiivis kui ka perspektiivis igal aruandepäeval. Kui kvalitatiivse analüüsi tulemus viitab sellele, et tuletisinstrument võib osutuda ebaefektiivseks, kasutatakse efektiivsuse hindamiseks *Dollar-offset* kvantitatiivset meetodit. Kuna seisuga 31.12.2011 kõigi tuletisinstrumentide puhul maandava instrumendi alussumma ühtib maandatava instrumendi jäägiga ning amortiseerumisgraafikuga, maandatavad intressimaksed arvestatakse lähtudes samadest alustest (6 kuu Euribor), on fikseeritud samas valuutas (euro) ja toimuvad samadel kuupäevadel, on põhjus eeldada, et riskide maandamine oli ja on ka edaspidi efektiivne.

tuhandetes eurodes	2011	2010
Alussumma seisuga 31. detsember	80 800	86 250
Õiglane väärtus aruandeperioodi alguses (positiivne (+)/ negatiivne (-))	-2 117	-886
sh tuletisinstrumenti turuväärtus	-1 791	-522
intressikohustus	-326	-363
Tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutus	-783	-1 268
Intressikohustuse muutus	140	37
Õiglane väärtus aruandeperioodi lõpus (positiivne (+)/ negatiivne (-))	-2 760	-2 117
sh tuletisinstrumenti turuväärtus	-2 574	-1 791
intressikohustus	-186	-326

Lisa 8 järg

Seisuga 31.12.2011 oli keskmine fikseeritud intress 2,65% (31.12.2010: 2,64%); ujuva intressimäära aluseks on Euribor. Omakapitalis riskimaandamisreservi koosseisus kajastatud kasumid ja kahjumid intressimäära vahetuslepingutelt kajastatakse kasumiaruandes tuletisinstrumentide lepingute lõppemisel või riskimaandamise ebaefektiivseks tunnistamisel.

Alates 2010. aastast esitatakse tuletisinstrumentide intressikohustus turuväärtusest eraldi bilansikirjel „Võlad tarnijatele ja muud võlad“.

9. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Ostjatelt laekumata arved	9 742	10 994
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-2 289	-1 770
Maksude ettemaksed (lisa 16)	386	126
Saamata sihtfinantseerimine	41	45
Muud ettemaksed	408	374
Nõuded ühisettevõtjale (lisa 24)	5	7
Muud nõuded	5 004	4 367
Muud varad	56	57
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	13 353	14 200
sh lühiajalised nõuded	9 951	9 969
pikaajalised nõuded	3 402	4 231

Kõikide pikaajaliste nõuete maksetähtaeg saabub 6 aasta jooksul alates aruandepäevast.

Ostjatelt laekumata arved maksetähtaja järgi

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Nõuded, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud ja mille väärtus ei ole langenud* (lisa 5.2)	6 645	7 599
Nõuded, mille maksetähtaeg on möödunud, kuid mille väärtus ei ole langenud*, sh:	808	1 625
1-30 päeva	431	412
31-60 päeva	31	68
61-120 päeva	16	10
121-180 päeva	16	30
181-360 päeva	0	182
üle 360 päeva	314	923
Nõuded, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud, kuid mis on allahinnatud**	95	0
Nõuded, mille maksetähtaeg on möödunud ja mis on allahinnatud**	2 194	1 770
1-30 päeva	0	7
31-60 päeva	4	8
61-120 päeva	38	13
121-180 päeva	83	23
181-360 päeva	282	195
üle 360 päeva	1 787	1 525
Kokku ostjatelt laekumata arved	9 742	10 994

* Nõudeid ostjate vastu, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud või mis on vähem kui 90 päeva üle tähtaja, käsitletakse tavapärastel nõuetena, mille väärtus ei ole langenud. Kontsernil on ka nõudeid, mille maksetähtajast on möödunud üle 360

Lisa 9 järg

päeva, kuid mida ei ole allahinnatud. Allahindlust ei ole teostatud kuna enamuse ületähtaegsetest nõuetest omavad tagatist ja on seetõttu juhtkonna hinnangul täismahus sissenõutavad.

**** Seisuga 31. detsember 2011 oli allahinnatud nõudeid summas 2 289 tuhat eurot, seisuga 31. detsember 2010 summas 1 770 tuhat eurot.** Allahindluste suurus aruandeperioodil on toodud allolevas tabelis. Kontsern on ajaloolise kogemuse põhjal sätestanud reegli, mille kohaselt üle 90 päeva ületähtaegsed arved hinnatakse üldjuhul pärast nende individuaalset analüüsi alla (nõuete allahindluse põhimõtteid on täpsemalt kirjeldatud käesoleva aruande lisas 4).

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates arvetes

tuhandetes eurodes	2011	2010
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aruandeperioodi algul	-1 770	-1 457
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud	-1 267	-478
Aruandeperioodil laekunud varem alla hinnatud arved	108	91
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete korrigeerimine	609	2
Lootusetuks kantud ebatõenäoliselt laekuvad arved	31	72
Ebatõenäoliselt laekuvad arved aruandeperioodi lõpul (lisa 4)	-2 289	-1 770

Väärtuse langusest tingitud muudatused kajastatakse kasumiaruandes tegevuskulude koosseisus, kui tegemist on müügitulu eest esitatud arvetega ja muude kulude koosseisus, kui tegemist on muude tulude eest esitatud arvetega.

Allahinnatud nõuded kantakse lootusetuks, kui puuduvad võimalused nõuete kättesaamiseks või kui nende tagasinõudmiseks tehtavad kulutused ületavad hinnanguliselt laekumisest saadaolevat tulu.

Ostjatelt laekumata arvete jaotus valuutade järgi

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Eesti kroon	0	9 776
Euro	9 742	1 218
Kokku ostjatelt laekumata arved	9 742	10 994

Ostjatelt laekumata arvete ja muude nõuete maksimaalne avatus krediidiriskile aruandluskupäeval võrdub nende nõuete õiglase väärtusega. Ostjatelt laekumata arvete laekumine ja muude nõuete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud.

Muude nõuete ja ettemaksete väärtus ei ole langenud.

10. INVESTEERINGUD ÜHISETTEVÕTJASSE**AS Green Marine**

Ühisettevõtja on ASi Tallinna Sadam ja ASi NT Marine poolt 2003. aasta lõpus loodud jäätmekäitlusega tegelev ettevõtja. ASi Tallinna Sadam osalus ühisettevõtjas on 51%, kuid sellega ei kaasne kontrolli ettevõtja üle, sest tulenevalt aktsionäride kokkuleppel on ettevõtja aktsionäride ühise kontrolli all. ASi Green Marine tegevusaladeks on sadamates tekkivate jäätmete käitlemine, ohtlike laevajäätmete ja reovete käitlemiskeskuste haldamine, hooldamine, opereerimine ning sadamate akvatooriumi ja territooriumi puhastamine ja korrashoid.

AS Green Marine finantsaruanded on koostatud vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga. Juhtkonna hinnangul poleks ettevõtja tulemused oluliselt erinevad, kui finantsaruanded oleksid koostatud vastavuses IFRSiga.

Lisa 10 järg**Muutused investeeringutes ühisettevõtjasse**

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2011	2010
Raamatupidamisväärtus perioodi algul	333	317
Kasum kapitaliosaluse meetodil	154	81
Arvestatud dividendid	0	-65
Raamatupidamisväärtus perioodi lõpul	487	333

Andmed ühisettevõtja kohta

tuhandetes eurodes		
seisuga 31. detsember	2011	2010
Varad	2 677	2 531
Kohustused	1 721	1 879
Müügitulu	2 109	1 814
Kasum (+)/ kahjum (-)	289	165

11. MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpeta-mata ehitus	Ette-maksed	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2009						
Soetusmaksumus	497 903	57 225	6 200	55 609	1 112	618 049
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-117 890	-29 079	-4 174	0	0	-151 143
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2009	380 013	28 146	2 026	55 609	1 112	466 906
<i>Liikumine 2010. aastal</i>						
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 26)	522	519	402	26 652	-692	27 403
Müüdnud põhivara jääkväärtuses	-4 086	-208	0	0	0	-4 294
Arvestatud kulum	-11 548	-2 321	-402	0	0	-14 271
Väärtuse langus	-22	-125	0	-18	0	-165
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	53 784	1 891	33	-55 708	0	0
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2010						
Soetusmaksumus	537 866	46 144	6 306	26 535	420	617 271
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-119 203	-18 242	-4 247	0	0	-141 692
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2010	418 663	27 902	2 059	26 535	420	475 579
<i>Liikumine 2011 aastal</i>						
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 26)	1 326	2 470	447	7 356	-420	11 179
Müüdnud põhivara jääkväärtuses	0	-2	0	0	0	-2
Arvestatud kulum	-11 619	-2 417	-418	0	0	-14 454
Väärtuse langus	-426	-22	0	0	0	-448
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	2 142	628	0	-2 770	0	0
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2011						
Soetusmaksumus	536 031	47 227	6 696	31 121	0	621 075
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-125 945	-18 668	-4 608	0	0	-149 221
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2011	410 086	28 559	2 088	31 121	0	471 854

Kontserni varad ei ole panditud.

Lisa 11 järg

Materiaalse põhivarana on muuhulgas kajastatud selliseid objekte, mida oma olemuselt saaks klassifitseerida ka kinnisvarainvesteeringuteks, kuid mida kontsern on klassifitseerinud materiaalseks põhivaraks kuna need investeeringud saavad tulevikus rohkemal või vähemal määral olema seotud sadama põhitegevusega.

Täielikult amortiseerunud kuid kasutusel oleva materiaalse põhivara soetusmaksumus on seisuga 31.12.2011 15 576 tuhat eurot, seisuga 31.12.2010 15 375 tuhat eurot.

Kontsern ei ole 2011. aastal laenude intressikulud kapitaliseerinud, kuna pärast 01.01.2010 ei ole alustatud uusi suuremahulisi ehitus- ja rekonstrueerimisprojekte.

Põhivara väärtuse teste on kirjeldatud käesoleva aruande lisa 4. Materiaalse põhivaraga seotud siduvad kohustused on kajastatud käesoleva aruande lisa 25.

12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes	Arvuti- programmid	Lõpetamata immateriaalne vara	Ette-maksed	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2009				
Soetusmaksumus	0	244	36	280
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2009	0	244	36	280
<i>Liikumine 2010. aastal</i>				
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 26)	0	400	-15	385
Arvestatud kulum	-7	0	0	-7
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	206	-206	0	0
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2010				
Soetusmaksumus	206	438	21	665
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-7	0	0	-7
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2010	199	438	21	658
<i>Liikumine 2011. aastal</i>				
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 26)	42	283	-11	314
Arvestatud kulum	-142	0	0	-142
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	721	-721	0	0
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2011				
Soetusmaksumus	969	0	10	979
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-149	0	0	-149
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2011	820	0	10	830

13. KASUTUSRENDI TINGIMUSTEL RENDILE ANTUD VARAD**Kasutusrendile antud põhivarade bilansiline väärtus**

seisuga 31. detsember tuhandetes eurodes	2011		2010	
	Soetus- maksumus	Akumuleeri- tud kulum	Soetus- maksumus	Akumuleeri- tud kulum
Maa	29 607	0	29 888	0
sh hoonestusõigusega	26 481	0	26 016	0
Ehitised	23 785	12 535	24 276	12 058
Masinad, seadmed	258	153	258	149
Muu materiaalne põhivara	732	671	2 131	899
Kokku kasutusrendile antud põhivarade bilansiline väärtus	54 382	13 359	56 553	13 106

Kasutusrendile antud põhivaradele arvestatud kulum

tuhandetes eurodes	2011	2010
Ehitised	689	891
Masinad, seadmed	5	131
Muu materiaalne põhivara	121	121
Kokku kasutusrendile antud põhivara kulum	815	1 143

Kasutusrendile antud põhivaradelt saadud renditulu

tuhandetes eurodes	2011	2010
Maa	4 444	4 101
Ehitised	3 710	4 029
Masinad, seadmed	118	285
Muu materiaalne põhivara	152	178
Kokku kasutusrendile antud põhivara renditulu (lisa 20)	8 424	8 593

Järgmiste perioodide renditulud mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
< 1 aasta	7 835	7 115
1-5 aasta	38 534	26 696
> 5 aastat	292 987	144 519
Kokku tuleviku rendimaksete summa	339 356	178 330

Kasutusrendid, kus kontsern tegutseb rentnikuna, ja siduvad tulevikukohustused kasutusrentide osas on esitatud käesoleva aruande lisa 25. Kasutusrendikulud on esitatud käesoleva aruande lisa 21.

14. LÜHIAJALISED ERALDISED

tuhandetes eurodes	2011	2010
Aruandeperioodi alguses	943	956
Moodustamine ja ümberhindamine	858	881
Kasutamine	-855	-894
Aruandeperioodi lõpus	946	943

Eraldisena on kajastatud arvestuslik preemia kontserni kuuluvate ettevõtjate juhatuse liikmetele ja töötajatele aruandeaasta töötulemuste eest. Eraldis sisaldab sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kontserni ettevõtjate juhatuse liikmetele preemiate maksmine otsustatakse nõukogude poolt pärast vastavate ettevõtjate 31.12.2011 lõppenud majandusaasta aruannete kinnitamist.

15. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Võlad tarnijatele	3 195	2 273
Võlad töövõtjatele	356	404
Intressivõlad	903	1 063
Viitkohustused töötasudelt arvestatud maksude osas	230	234
Maksuvõlad (lisa 16)	456	428
Ettemaksed kaupade ja teenuste eest	534	642
Võlad ühissetevõtjale (lisa 24)	117	128
Muud võlad	765	905
Kokku võlad tarnijatele ja muud võlad	6 556	6 077
sh lühiajalised kohustused	5 817	5 311
pikaajalised kohustused	739	766

Võlad tarnijatele ja muud võlad põhivara eest

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Võlad tarnijatele* sh	3 195	2 273
materjaalse põhivara eest **	888	111
immateriaalse põhivara eest **	22	153
Muud võlad*	765	905
Kokku võlad tarnijatele ja muud võlad põhivara eest** sh	910	264
materjaalse põhivara eest** (lisa 26)	888	111
immateriaalse põhivara** eest (lisa 26)	22	153

* summa sisaldab käibemaksu.

** summa ei sisalda käibemaksu.

16. MAKSUVÕLAD

tuhandetes eurodes
seisuga 31. detsember

	2011	2010
Üksikisiku tulumaks	121	111
Ettevõtte tulumaks	26	28
Saastetasu	5	0
Sotsiaalmaks	241	223
Töötuskindlustusmaks	22	22
Kogumispension	6	3
Aktsiisid	35	41
Kokku maksuvõlad (lisa 15)	456	428

Seisuga 31.12.2011 on kontsernil käibemaksu ettemaks 361 tuh eurot ja muude maksude ettemaks 25 tuh eurot, võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2010 oli käibemaksu ettemaks 114 tuh eurot ja muude maksude ettemaks 12 tuh eurot. Nimetatud ettemaksed on esitatud käesoleva aruande lisa 9.

17. LAENUD JA VÕLAKIRJAD

tuhandetes eurodes
seisuga 31. detsember

	2011	2010
Lühiajaline osa		
Laenukohustused	13 286	13 286
Võlakirjad	4 900	3 650
Kokku lühiajaline osa	18 186	16 936
Pikaajaline osa		
Laenukohustused	72 042	85 328
Võlakirjad	32 300	37 200
Kokku pikaajaline osa	104 342	122 528
Kokku võlakohustused	122 528	139 464

Makstud intressid

tuhandetes eurodes

	2011	2010
Emiteeritud võlakirjadelt	1 869	1 487
Laenukohustustelt	1 400	2 310
Tuletisinstrumentidelt	1 110	1 492
Kokku makstud intressid	4 379	5 289

Intressikulud on kajastatud kasumiaruandes kirjel "*Finantskulud*" ja esitatud käesoleva aruande lisa 23

Võlakirjade emiteerimine ja lunastamine

ASil Tallinna Sadam on kaks amortiseeruva lunastusgraafikuga võlakirjaemissiooni, mille lunastustähtajad on 2014. ja 2018. aastal. Kumbki emissioonidest ei ole börsil noteeritud. Võlakirjad on emiteeritud eurodes ja ujuva intressimääraga (baasintressiks on 6-kuu Euribor).

2011. aastal lunastas AS Tallinna Sadam vastavalt lunastusgraafikule võlakirju summas 3 650 tuh eurot, võrreldaval 2010. aastal 2 400 tuh eurot.

Arvestades intressimäära riski maandamiseks kasutatud tuletistehingute mõju, oli seisuga 31.12.2011 võlakirjade kaalutud keskmine intressimäär 3,847% (31.12.2010: 4,946%).

Lisa 17 järg**Laenud**

Kõik laenulepingud on nomineeritud eurodes ja sõlmitud ujuva intressimäära baasil (baasintressiks on 1 kuu või 6 kuu Euribor). Seisuga 31.12.2011 moodustas kaalutud keskmine intressimäär väljavõetud laenudelt 2,277% (võrreldaval 2010. aastal 1,723%). Arvestades intressiriski maandamiseks kasutatud tuletistehingute mõju, oli seisuga 31.12.2011 laenude keskmine intressimäär 2,811% (seisuga 31.12.2010 2,483%).

Laenulepingutest tulenevad maksekohustused on tagatiseta võlakohustused ehk kohustuste katteks ei ole varasid panditud. Kontsern on täitnud kõik laenulepingutes sätestatud lepingulised kohustused, mis puudutavad eritingimuste täitmist, informeerimise kohustust ja miinimumnõudeid majandusnäitajate suhtarvude osas.

2011. aastal uusi laenulepinguid ei sõlmitud.

Seisuga 31.12.2011 ASil Tallinna Sadam väljavõtmata laene ei olnud. Võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2010 oli väljavõtmata laenude summa 40 milj eurot.

Väljavõetud laenude lõplik tagastamise tähtaeg on aastatel 2013–2025.

2011. aastal tasuti laenude põhiosamakseid summas 13 286 tuh eurot, võrreldaval 2010. aastal summas 13 286 tuh eurot.

Võlakohustuste lepingulised tagastamise tähtajad

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
< 6 kuu	7 437	6 187
6 - 12 kuud	10 749	10 749
1 - 5 aastat	61 299	70 775
> 5 aasta	43 043	51 753
Kokku võlakohustused	122 528	139 464

Võlakohustuste finantsseisundi aruandes kajastatud maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlus

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Bilansiline maksumus		
Võlakirjad	37 200	40 850
Laenukohustused	85 328	98 614
Kokku bilansiline maksumus	122 528	139 464
Õiglase väärtus		
Võlakirjad	36 610	42 205
Laenukohustused	84 637	98 764
Kokku õiglase väärtus	121 247	140 969

18. SIHTFINANTSEERIMINE

tuhandetes eurodes	2011	2010
Pikaajalised sihtfinantseerimise ettemaksed aruandeperioodi alguses		
Ühtekuuluvusfond	19 188	12 563
Eesti Vabariigi Riigieelarve	137	0
Kokku pikaajalised sihtfinantseerimise ettemaksed aruandeperioodi alguses	19 325	12 563
Saadud toetused		
Ühtekuuluvusfond	2 860	7 416
TEN-T fond	40	0
Euroopa Regionaalarengu fond	30	76
Euroopa Sotsiaalfond	0	7
Muu välisabi	37	21
Eesti Vabariigi Riigieelarve	0	152
Kokku saadud toetused	2 967	7 672
Arvestatud tuludesse		
Ühtekuuluvusfond	223	791
TEN-T fond	2	0
Euroopa Regionaalfond	30	76
Euroopa Sotsiaalfond	0	7
Muu välisabi	37	20
Eesti Vabariigi Riigieelarve	9	15
Kokku arvestatud tuludesse (lisa 22)	301	909
Lühiajalised sihtfinantseerimise ettemaksed		
TEN-T fond	181	0
Muu välisabi	0	1
Kokku lühiajalised sihtfinantseerimise ettemaksed	181	1
Pikaajalised sihtfinantseerimise ettemaksed aruandeperioodi lõpus		
Ühtekuuluvusfond	21 825	19 188
TEN-T fond	38	0
Eesti Vabariigi Riigieelarve	128	137
Kokku pikaajalised sihtfinantseerimise ettemaksed aruandeperioodi lõpus	21 991	19 325

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projekt "Muuga sadama idaosa laiendus" (2007-2010)

Nimetatud projekt oli 44,95% ulatuses kaasfinantseeritav Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist. Projekti raames kaasfinantseeriti Muuga sadama laiendamise projekti I etappi, sh merepõhja ja rannikuala täitmist. Projekti eesmärgiks oli konteinerterminali maa-ala ja transpordihenduste rajamine, mille tulemusena suureneb konteinerkaupade käitlemise võimsus.

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projekt „Muuga sadama idaosa ja tööstuspargi ühendamine“

Muuga Tööstuspark on eraldatud Muuga sadama idaosast Muuga raudteejaamaga. Viadukt üle 15 raudteeharu avaga ca 450 m ühendab Muuga sadama idaosa tööstuspargiga ning sadamat põhimagistraalidega ühendava maanteega. Projekti kogumaht on 6,8 milj eurot, projekti abikõlblikke töid finantseeritakse Ühtekuuluvusfondist kogumahu ning ehitustööd on projekti raames planeeritud lõpetada enne 2013. aasta lõppu.

*Euroopa Regionaalarengu fond**Programm „Välismessitoetus“*

Projektide raames rahastati Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse vahendusel 50% ulatuses välismessidel osalemise kulusid. Projektide eesmärgiks on konkurentsivõime suurendamine välisurgudel, mille tulemusena kasvab ettevõtte ekspordikäive ja ASi Tallinna Sadama maine välisriikides.

Lisa 18 järg*Programm „Klastrite arendamine“*

Eesti Logistikaklaster on ühisprojekt, mis keskendub liikmete rahvusvahelisele turundusele, Eesti logistiliste eeliste tutvustamisele sihtturgudel, vabasid ressursse hõlmavale tootearendusele, logistikaalastele haridusküsimustele ning ettevõtete koostööle IT vallas.

AS Tallinna Sadam osaleb koos 22 ettevõtte, ülikooli ja erialaliiduga Eesti logistikaklastri arendamise projektis.

Eesti Vabariigi riigieelarve, EASi programm „Väikesadamate toetus“

Projekti raames rahastati Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) vahendusel riigieelarvest 43,5% ulatuses Vanasadama Jahisadama rajamist. Projekti eesmärgiks oli luua Tallinna külastavale väikelaevaturistile võimalus silduda kesklinnas. Samuti väärtustada Vanasadama ala – Tallinna Sadam mitte ainult kui merevärav vaid sihtkoht. Muuta Vanasadama ala reisi- ja kruisilaevadega saabuvatele turistidele atraktiivsemaks ning avada Vanasadam rohkem ka linnaelanikele. Vanasadama Jahisadam asub otse linna südames ning kõik tarvilik on merd mööda saabuvale linnakülalisele kohe käe-jala juures.

TEN-T programm

Euroopa Komisjoni 20.07.2011 otsuse kohaselt saab AS Tallinna Sadam toetust investeeringute tegemiseks ja koostöö arendamiseks turvalisusega seotud valdkondades Läänemere sadamate projekti “The Baltic Sea Hub and Spokes Project” nr 2010-EU-21108-P raames maksimaalses summas 575 tuh eurot. Toetus infrastruktuuri investeeringutele moodustab 20% investeeringu kogumaksumusest ning koostöötegevuste puhul 50% tegevuse maksumusest.

Muud rahvusvahelised koostööprojektid (Port Integration, Clean Baltic Sea Shipping, Hinterport)

Tallinna Sadam on alates 2006. aastast osalenud partnerina nimetatud rahvusvahelistes koostööprojektides. Iga projekti eesmärgiks on süvendatult tegeleda sadamate ja merenduse oluliste valdkondade arendamisega, kuid lisaks annavad projektide raames tekkinud rahvusvahelised koostöövõrgustikud hea pinnase ka laiemaks koostööks ja infovahetuseks.

19. OMAKAPITAL**Aktsiakapital**

Seisuga 31.12.2011 oli ASil Tallinna Sadam registreeritud 183 873 300 aktsiat ja võrreldaval perioodil 31.12.2010 seisuga 286 760 401 aktsiat. Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Aktsia nimiväärtus muudeti aktsiakapitali eurodesse konverteerimisel mais 2011, kuni selle ajani oli aktsia nimiväärtus 10 Eesti krooni. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister.

ASi Tallinna Sadam põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 664 000 000 (võrreldaval 2010. aastal 1 000 000 000). Seisuga 31.12.2011 ja võrreldaval perioodil 31.12.2010 oli kõikide väljastatud aktsiate eest täielikult tasutud.

31.augustil 2011 toimunud aktsiakapitali suurendamise käigus emiteeriti 600 000 uut 1-eurose nimiväärtusega lihtaktsiat. Kõikide aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemaksega – Eesti Vabariigile kuulunud kinnistutega Muuga sadamas.

Lisa 19 järg**Kasum aktsia kohta**

	2011	2010
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tk)	183 523 300	179 371 493
Aruandeperioodi konsolideeritud puhaskasum (tuhandetes eurodes)	36 376	42 368
Puhaskasum ja lahjendatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,20	0,24

Vaba omakapital

Emaettevõtja vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) moodustas 31. detsember 2011 seisuga 159 018 tuh eurot, 2010. aastal oli vastav näitaja 142 701 tuh eurot. Aruandepäeva seisuga oleks võimalik omanikule dividendidena välja maksta 125 624 tuh eurot ja dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 33 394 tuh eurot, 2010. aastal olid vastavad näitajad 112 734 tuh eurot ja 29 967 tuh eurot.

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutuse alus:

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
Jaotamata kasum	159 598	143 221
Kohustuslik reservkapital (5%)	-580	-520
Vaba omakapital	159 018	142 701
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel (21%)	33 394	29 967
Võimalik netodividend	125 624	112 734

Kohustuslik reservkapital

2011. ja vörreldaval 2010. aastal ASi Tallinna Sadam reservkapitali ei suurendatud. Seisuga 31.12.2011 oli ASi Tallinna Sadam kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 520 tuh eurot. Kanne kohustuslikku reservkapitali summas 580 tuh eurot tehakse 2012. aastal.

Dividendid

tuhandetes eurodes	2011	2010
Aruandeperioodil väljakuulutatud ja makstud dividendid	20 000	9 586
Dividend aktsia kohta	0,11	0,05

Tulumaks dividendidelt

tuhandetes eurodes	2011	2010
Arvestatud	5 316	2 548
Tasutud, sh:		
<i>rahas</i>	5 316	2 340
<i>tasaarvestatud käibemaksuga</i>	0	208
Kokku tasutud	5 316	2 548

20. MÜÜGITULU

tuhandetes eurodes	2011	2010
Sadamatasud	53 455	50 797
Kaubatasu	10 097	10 621
Reisijatasa	9 977	9 629
Renditulu (lisa 13)	8 424	8 593
Elektrienergia müük	5 949	5 818
Muude teenuste müük	1 328	1 360
Kokku müügitulu	89 230	86 818

Kogu müügitulu tekkis Eesti Vabariigis.

21. TEGEVUSKULUD

tuhandetes eurodes	2011	2010
Kütuse-, õli- ja energiakulu	4 665	4 750
Põhivarade tehniline korrashoid ja remont	6 172	5 457
Ostetud teenused infrastruktuurile	2 336	2 379
Maksukulud	2 341	2 359
<i>sh maamaks</i>	1 933	1 946
Konsultatsiooni- ja arenduskulud	524	411
<i>sh uuringute- ja arengukulud</i>	408	320
Ostetud teenused	2 827	2 916
<i>sh sildumisteenus</i>	1 137	970
<i>laevadelt jäätmete vastuvõtmine</i>	1 477	1 518
Väheväärtsliku vara soetus ja korrashoid	555	427
Reklaamikulud	660	788
Rendikulud	520	515
Kindlustuskulud	146	149
Muud tegevuskulud	1 765	879
<i>sh kulud ebatähtselt laekuvatest arvetest</i>	753	273
Kokku tegevuskulud	22 511	21 030

Tööjõukulud

tuhandetes eurodes	2011	2010
Palgakulu	6 716	6 594
Sotsiaalmaksud	2 303	2 251
Kokku tööjõukulud	9 019	8 845
<i>sh kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmete lühiajalised hüvitised</i>	266	217
<i>kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmete sotsiaalmaksu kulu</i>	88	72
Kokku arvestatud kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmetele	354	289

Seisuga 31.12.2011 on ASil Tallinna Sadam kehtivate lepingute põhjal kohustus maksta juhatuse liikmetele tagasikutsumise korral hüvitist kolme kuu juhatuse liikmetasu ulatuses. Konkurentsikeelu kohustuse täitmise eest on kohustus maksta 12 kuu jooksul lepingu lõppemisest igakuiselt hüvitist 25% ulatuses juhatuse liikmetasust.

22. MUUD TULUD JA –KULUD**Muud tulud**

tuhandetes eurodes	2011	2010
Kasum põhivara müügist	392	5 298
Trahvid, viivised*	1 951	1 538
Tulud sihtfinantseerimisest (lisa 18)	301	909
Muud tulud	1	39
Kokku muud tulud	2 645	7 784

* sh on trahvidena kajastatud leppetrahvid 2011. aasta minimaalse kaubamahu mittetäitmisest 1 624 tuh eurot), võrreldaval 2010. aastal 1 366 tuh eurot.

Muud kulud

tuhandetes eurodes	2011	2010
Trahvid, viivised	4	14
Kulud ebatõenäoliselt laekuvatest arvetest (+)/kulude vähendus (-)	-203	111
Väljamaksed endistele töötajatele	62	73
Muud kulud	185	233
Kokku muud kulud	48	431

23. FINANTSTULUD JA -KULUD**Finantstulud**

tuhandetes eurodes	2011	2010
Intressitulud pangakontodelt ja deposiitidelt	250	128
Intressitulud võlakirjadelt	49	8
Muud intressitulud	256	0
Muud finantstulud	0	19
Kokku finantstulud	555	155

Finantskulud

tuhandetes eurodes	2011	2010
Intressikulud võlakohustustelt:		
Intressikulud pikaajalistelt laenudelt	1 908	2 190
Intressikulud võlakirjadelt	1 347	1 492
Intressikulud tuletisinstrumentidelt	970	1 455
Kokku intressikulud võlakohustustelt	4 225	5 137
Kahjum valuutakursi muutustest	1	2
Muud finantskulud	44	34
Kokku finantskulud	4 270	5 173

24. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

tuhandetes eurodes	2011	2010
Tehingud ühisettevõtjaga		
Müügitulu	52	54
Tegevuskulud	1 542	1 579

Tehingud ettevõtjatega, milles kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu

Müügitulu	1	23
Muud tulud	0	520
Tegevuskulud	75	75

tuhandetes eurodes

seisuga 31.detsember

2011**2010****Äritegevusega seotud nõuded ja võlad ühisettevõtjale**

Nõuded (lisa 9)	5	7
Võlad (lisa 15)	117	128

Äritegevusega seotud nõuded ja võlad ettevõtjatele, milles kontserni ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu

Nõuded	0	6
Võlad	10	3

Kõik tehingud seotud osapooltega baseeruvad õiglastel, mitteseotud isikutega võrdsetel tingimustel.

Juhatuse liikmetele makstavate hüvitiste suurus on esitatud käesoleva aruande lisa 21.

25. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED

Seisuga 31.12.2011 olid lepingulised kohustused materiaalse põhivara soetamiseks, remondiks, uuringu- ja arenguväljaminekute tegemiseks 1 803 tuh eurot, seisuga 31.12.2010 4 592 tuh eurot.

Järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest**(kontsern kui rentnik)**

tuhandetes eurodes

seisuga 31. Detsember

2011**2010**

< 1 aasta	516	543
1 - 5 aastat	546	661
> 5 aastat	1	0
Kokku kasutusrendi siduvad maksed	1 063	1 204

26. SELGITUSED RAHAVOOGUDE ARUANDE JUURDE**Mitterahalised tehingud**

tuhandetes eurodes	2011	2010
Tasaarvestused teenuste osutamisest ning võlgnevusest tarnijatele kaupade ja teenuste eest	985	1 035
Tasaarvestatud maksunõuded ja -kohustused	1 443	3 183
Kokku mitterahalised tehingud	2 428	4 218

Materiaalse põhivara soetamine

tuhandetes eurodes	2011	2010
Rahavoog	-6 739	-22 585
Tasaarvestused	-204	-3
Ümberklassifitseerimised	18	-216
Vahendaja poolt tasumisele kuuluv sihtfinantseerimine	0	-29
Vahendaja poolt tasutud sihtfinantseerimine	-2 877	-6 595
Mitterahalised sissemaksed	-600	-5 202
Tasutud eelmise aasta eest	111	7 338
Tasumata perioodi lõpul (lisa 15)	-888	-111
<i>sh vahendaja poolt tasumata sihtfinantseerimine</i>	0	-29
<i>Kokku korrigeerimised</i>	<i>-4 440</i>	<i>-4 818</i>
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 11)	11 179	27 403

Immateriaalse põhivara soetamine

tuhandetes eurodes	2011	2010
Rahavoog	-444	-261
Tasutud eelmise aasta eest	152	28
Tasumata perioodi lõpul (lisa 15)	-22	-152
<i>Kokku korrigeerimised</i>	<i>130</i>	<i>-124</i>
Soetamine ja rekonstrueerimine (lisa 12)	314	385

27. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma ja trahv. Aruandeaastal ega võrreldaval perioodil ei ole maksuhaldur algatanud ega läbi viinud kontserni kuuluvate ettevõtjate maksurevisjone ega üksikjuhtumite kontrolle. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontserni ettevõtjatele olulise täiendava maksusumma.

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kehtestatud piirmäärasid ei ole ületatud.

Alates 2003. aastast on kontsernil lepinguline kohustus rajada koostööpartneri jaoks terminalialune territoorium tähtajaga 31. detsember 2006. Seisuga 31. detsember 2011 ei olnud kontsern alustanud terminalialuse territooriumi rajamist, mis vastavalt sõlmitud lepingutele võib põhjustada leppetrahvi maksmise kohustuse. Kuna kontserni juhtkonna hinnangul on tulenevalt kehtivast seadusandlusest, muutunud asjaoludest ning kliendi huvist koostöölepingu täitmise ja terminali rajamise vastu lepingutest tulenevate trahvide realiseerumine ebatõenäoline, siis ei ole lepingu täitmisest tulenevate võimalike leppetrahvide katteks eraldist kajastatud.

Lisa 27 järg

Seoses 2010. aastal Muuga sadamasse rajatud uue konteinerterminali ala hoonestusõiguse seadmise konkursi (mille võitis Rail Garant ettevõtete grupp) läbiviimisega on Muuga sadamas hetkel tegutsev ainus konteinerterminali operaator Muuga CT AS koos oma emafirma Transiidikeskuse ASiga 2011. aastal algatanud mitu kohtuasja ASi Tallinna Sadam vastu erinevates nõuetes.

Lisaks on nad kontsernile teadaolevalt esitanud kohtusse kaks kaebust majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi peale ning teinud erinevaid pöördumisi Euroopa Komisjoni, kohalike omavalitsuste, maaameti ja Harju Maakohtu kinnistusosakonna poole, üritamaks igati takistada uue konteinerterminali ala alla jääva maa kinnistamist ning sellele järgnevat üleandmist konkursi võitnud operaatorile. Arvestades asjade senist käiku ja madalama astme kohtute otsuseid, ei pea AS Tallinna Sadam nende nõuete realiseerimist tõenäoliseks ega ole võimalike nõuete katteks eraldist moodustanud.

Vastavalt osadele rendi- ja hoonestusõiguse lepingutele on ASil Tallinna Sadam kohustus kompenseerida lepingu lõppemisel rentniku poolt püstitatud ehitiste või ASi Tallinna Sadam varale tehtud parenduste õiglane väärtus. Majandusaasta aruande koostamise hetkeks ei ole selle kohustuse suurust võimalik usaldusväärselt hinnata.

28. LISAINFORMATSIOON EMAETTEVÕTJA KOHTA

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega, kuid tegu ei ole eraldiseisva aruandega IAS 27 mõttes. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringud tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes seisuga 31. detsember	2011	2010
VARAD		
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	24 771	16 156
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	2 000	0
Müügiootel finantsvarad	182	3 182
Lühiajaline kapitalirendi nõue	304	225
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	10 547	10 609
Kokku käibevara	37 804	30 172
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtjatesse	11 395	6 394
Investeeringud ühisettevõtjasse	132	130
Pikaajaline kapitalirendi nõue	5 927	4 136
Muud pikaajalised nõuded	3 401	4 231
Materiaalne põhivara	449 975	460 841
Immateriaalne põhivara	830	658
Kokku põhivara	471 660	476 390
Kokku varad	509 464	506 562
KOHUSTUSED		
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	18 186	16 936
Tuletisinstrumentid	2 574	1 791
Eraldised	762	848
Sihtfinantseerimine	181	1
Võlad tarnijatele ja muud võlad	5 063	4 718
Kokku lühiajalised kohustused	26 766	24 294
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	104 342	122 528
Sihtfinantseerimine	21 991	19 325
Kokku pikaajalised kohustused	126 333	141 853
Kokku kohustused	153 099	166 147
OMAKAPITAL		
Aksiakapital nimiväärtuses	183 873	183 273
Kohustuslik reservkapital	17 807	17 807
Riskimaandamise reserv	-2 574	-1 791
Jaotamata kasum	121 126	99 387
Perioodi kasum	36 133	41 739
Kokku omakapital	356 365	340 415
Kokku kohustused ja omakapital	509 464	506 562

Lisa 28 järg**Kasumi- ja koondkasumiaruanne****Kasumiaruanne**

tuhandetes eurodes	2011	2010
Müügitulu	82 913	80 997
Muud tulud	3 119	7 995
Tegevuskulud	-19 555	-17 437
Tööjõukulud	-7 562	-8 081
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-13 772	-13 873
Muud kulud	-41	-428
Ärikasum	45 102	49 173
Finantstulud ja -kulud		
Finantstulud	617	287
Finantskulud	-4 270	-5 173
Kokku finantstulud ja -kulud	-3 653	-4 886
Kasum enne tulumaksustamist	41 449	44 287
Tulumaks	-5 316	-2 548
Perioodi kasum	36 133	41 739

Koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	2011	2010
Perioodi kasum	36 133	41 739
Muu koondkasum		
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	-783	-1 268
Kokku muu koondkasum	-783	-1 268
Kokku perioodi koondkasum	35 350	40 471

Lisa 28 järg**Rahavoogude aruanne**

tuhandetes eurodes	2011	2010
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha	86 707	85 541
Muude tulude eest laekunud raha	1 722	2 966
Maksed tarnijatele	-24 094	-23 674
Maksed töötajatele ja töötajate eest	-6 227	-5 875
Maksed muude kulude eest	-222	-227
Makstud tulumaks dividendidelt	-5 316	-2 340
Äritegevusest saadud raha	52 570	56 391
Materiaalse põhivara soetamine	-5 717	-21 989
Immateriaalse põhivara soetamine	-444	-261
Materiaalse põhivara müük	1 632	5 022
Tütarettevõtjate aktsiakapitali suurendamine	-2	0
Muude finantsinvesteeringute soetamine	-6 000	-3 000
Muude finantsinvesteeringute müük	9 000	0
Antud laenud	-6 556	-5 130
Antud laenude laekumised	6 679	5 634
Saadud dividendid	0	65
Saadud intressid	574	214
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	-2 000	0
Investeermiseks kasutatud raha	-2 834	-19 445
Võlakirjade lunastamine	-3 650	-2 400
Saadud laenud	0	9 191
Saadud laenude tagasimaksed	-13 286	-33 286
Makstud dividendid	-20 000	-9 586
Makstud intressid	-4 379	-5 289
Saadud põhivara sihtfinantseerimine	235	3 217
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed	-41	-32
Finantseerimiseks kasutatud raha	-41 121	-38 185
RAHAVOOG KOKKU	8 615	-1 239
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 156	17 395
Raha ja raha ekvivalentide muutus	8 615	-1 239
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	24 771	16 156

Lisa 28 järg

Omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes	Aktsia- kapital nimiväär- tuses	Kohus- tuslik reserv- kapital	Riski- maan- damise reserv	Jaota- mata kasum	Omakapi- tal kokku
Omakapital seisuga 31.12.2009	178 071	17 807	-523	108 974	304 329
Perioodi kasum	0	0	0	41 739	41 739
Muu koondkasum	0	0	-1 268	0	-1 268
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-1 268</i>	<i>41 739</i>	<i>40 471</i>
Aktsiakapitali suurendamine	5 202	0	0	0	5 202
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-9 587	-9 587
Omakapital seisuga 31.12.2010	183 273	17 807	-1 791	141 126	340 415
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-6 394	-6 394
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	8 490	8 490
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2010	183 273	17 807	-1 791	143 222	342 511

tuhandetes eurodes	Aktsia- kapital nimiväär- tuses	Kohus- tuslik reserv- kapital	Riski- maan- damise reserv	Jaota- mata kasum	Omakapi- tal kokku
Omakapital seisuga 31.12.2010	183 273	17 807	-1 791	141 126	340 415
Perioodi kasum	0	0	0	36 133	36 133
Muu koondkasum	0	0	-783	0	-783
<i>Kokku perioodi koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-783</i>	<i>36 133</i>	<i>35 350</i>
Aktsiakapitali suurendamine	600	0	0	0	600
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-20 000	-20 000
Omakapital seisuga 31.12.2011	183 873	17 807	-2 574	157 259	356 365
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-11 395	-11 395
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	13 734	13 734
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2011	183 873	17 807	-2 574	159 598	358 704

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Tallinna Sadam aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Tallinna Sadam konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2011 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Juhtkonna kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest mida juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Vandeauditori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeauditor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie märkustega arvamuse avaldamiseks.

Märkustega arvamuse avaldamise alus

Kontserni finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2011 sisaldab materiaalse põhivarana kajastatud reisijate veoga seotud kaisid ja territooriume summas 7,1 miljonit eurot (31. detsember 2010 seisuga: 7,5 miljonit eurot), mille kaetav väärtus on iseäranis sensitiivne tulude prognoosi suhtes. Juhtkonna poolt läbi viidud vara väärtuse test allahindluse vajadust ei tuvastanud, mistõttu ei pidanud juhtkond vajalikuks eelpool nimetatud varasid alla hinnata. Meie poolt kasutatavad praktilised auditi protseduurid ei võimaldanud meil saada piisavat toetust vara väärtuse testis kasutatud laevaliikluse kasvu eeldustele, mistõttu me ei saanud piisavat kinnitust, kas ja millises summas tuleks nimetatud varasid alla hinnata. Eelpool mainitud asjaolud esinesid ka 31. detsember 2010 seisuga ja sellele eelnenud majandusaastatel ning antud asjaolusid silmas pidades esitasime me 2. märtsil 2011 märkusega järeldusotsuse.

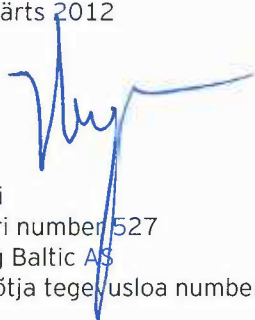
Kontserni finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2011 sisaldab materiaalse põhivarana kajastatud kaubavedudega seotud kaisid ja territooriume summas 47,1 miljonit eurot, mille kaetav väärtus on iseäranis sensitiivne tulude prognoosi suhtes. Juhtkonna poolt läbi viidud vara väärtuse test allahindluse vajadust ei tuvastanud, mistõttu ei pidanud juhtkond vajalikuks eelpool nimetatud varasid alla hinnata. Meie poolt kasutatavad praktilised auditi

protseduurid ei võimaldanud meil saada piisavat toetust vara väärtuse testis kasutatud kaubamahtude kasvu eeldustele, mistõttu me ei saanud piisavat kinnitust, kas ja millises summas tuleks nimetatud varasid alla hinnata.

Märkustega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus Märkustega arvamuse avaldamise alus kirjeldatud asjaolu võimalik mõju, kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS Tallinna Sadam finantsseisundit seisuga 31. detsember 2011 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 06. märts 2012

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ivar Kiigemägi', with a long horizontal stroke extending to the right.

Ivar Kiigemägi
Vandeauditiitori number 527
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

NÕUKOGU KINNITUS

ASi Tallinna Sadam nõukogu kiitis heaks ASi Tallinna Sadam konsolideeritud majandusaasta aruande 31.12.2011 lõppenud majandusaasta kohta, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest ning millele on lisatud sõltumatu audiitori aruanne.

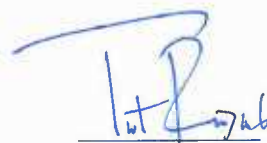
03. aprill 2012

Neinar Seli

Kalev Lill

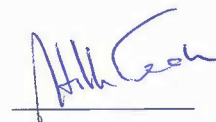
Tiit Riisalo

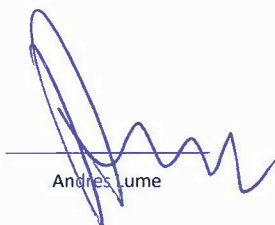
Veiko Tishler

Priit Paiste

Hillar Teder

Andres Lume

Remo Holsmer

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2011 oli 159 597 545 eurot, sh lõppenud majandusaasta kasum 36 376 085 eurot. Riigivaraseaduse § 77 lg 1 kohaselt kinnitab äriühingu, milles riigil on vähemalt otsustusõigus, poolt makstava dividendisumma Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Käesoleva kasumi jaotamise ettepaneku kinnitamise hetkeks ei ole Vabariigi Valitsus ASilt Tallinna Sadam soovitava dividendi osas otsust veel vastu võtnud. Arvestades eeltoodut, teeb juhatus alljärgneva kasumi jaotamise ettepaneku lähtudes ettepaneku tegemise hetkeks teadaolevast viimasest informatsioonist planeeritava Vabariigi Valitsuse korralduse osas.

Äriseadustiku § 332 alusel teeb juhatus ettepaneku jaotada 31.12.2011 lõppenud majandusaasta kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2011 järgnevalt:

dividendideks	44 863 000 eurot
kohustuslikku reservkapitali	580 241 eurot
eelmiste perioodide jaotamata kasumisse	114 154 304 eurot

Aja Kaljurand
Juhatuse esimees

Allan Kiil
Juhatuse liige

Aruande elektroonilised kinnitused

aktsiaselts TALLINNA SADAM (registrikood: 10137319) 01.01.2011 - 31.12.2011 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Kinnitaja nimi	Kinnitaja roll	Kinnituse andmise aeg
Marko Raid	Finantsjuht	25.05.2012

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	52221	89230000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6318002
Faks	+372 6318005
E-posti aadress	ts@ts.ee
E-posti aadress	portoftallinn@portoftallinn.com
Veebilehe aadress	www.ts.ee